Sekretariatet

ADVOKAT SAMFUNDET

Sundheds- og Ældreministeriet
Holbergsgade 6
1957 København K

bgj@sum.dk + sum@sum.dk

KRONPRINSESSEGADE 28
1306 KØBENHAVN K
TLF. 33 96 97 98

DATO 15. august 2018
SAGSNR. 2018-1794
ID NR. 540489

Høring over udkast til lovforslag om certificeringsordning for fremmedsprogstolke på sundhedsområdet

Sundheds- og Ældreministeriet har ved e-mail af 9. juli 2018 anmodet om Advokatrådets bemærkninger til ovennævnte udkast.

Advokatrådet bemærker indledningsvist, at det er positivt, at der etableres en certificeringsordning for fremmedsprogstolke på sundhedsområdet, som dels fokuserer på de almene sprogfaglige egenskaber og tolkeetik og dels stiller krav om et grundlæggende kendskab til sundhedsfaglige termer og sundhedsvæsenets organisering. Advokatrådet er enigt i, at det er væsentligt at sikre kvaliteten i tolkningen for at undgå fejl i behandlingen i patienter.

Advokatrådet bemærker, at det vil være hensigtsmæssigt, hvis der med henblik på at understøtte og udvikle tolkenes færdigheder, og dermed forbedre mulighederne for at opnå certificering, også tilvejebringes muligheder for uddannelse på området, således at det ikke som foreslået er op til den enkelte tolk at gennemføre en uddannelse på egen hånd. Der er efter Advokatrådets oplysninger, bortset fra et enkelt privat tiltag, ingen reelle uddannelsesmuligheder på området. Der vil derfor i praksis være tale om "learning by doing", således at den enkelte tolk lærer tolkning ved at "øve sig" gennem systemet, hvilket kan få alvorlige konsekvenser.

Det er endvidere Advokatrådets opfattelse, at der for at sikre kvaliteten og indholdet bør være ensartethed i eksaminationen af tolkene. Det bør efter Advokatrådets opfattelse derfor ikke, som det foreslås, være op til den enkelte udbyder at udarbejde et koncept for og afholde eksamination i tilfælde, hvor det – på trods af den bemyndigelse, der gives sundhedsministeren til at fastsætte regler om form og indhold af eksaminationen – er grundlag for at antage, at det kan blive store forskelle i de forskellige udbyderes vurderinger.

Advokatrådet finder det endvidere betænkeligt, at certificeringsinstitutionens vurdering af den enkelte eksaminand ikke kan påklages.

Endelig finder Advokatrådet, at det ikke er hensigtsmæssigt, at tilsynsforpligtelsen til at sikre, at institutionerne lever op til kravene om faglighed m.v. alene skal være reaktivt tilsyn. Med henblik på at sikre ensartethed i certificeringerne og sikre kvaliteten af tolkningen, er det Advokatrådets opfattelse, at der bør være et fast og løbende tilsyn, således at det ikke først er ved mistanke om uregelmæssigheder, at der reageres, idet skade således allerede kan være sket.

Med venlig hilsen

Torben Jensen

Brit Gotthard Jensen

Fra: Lars Holsaae <lh@ato.dk>
Sendt: 21. august 2018 11:34
Til: DEP Sundheds- og Ældreministeriet; Brit Gotthard Jensen
Emne: SV: Høring over udkast til lovforslag om certificeringsordning for fremmedsprogstolke på sundhedsområdet

Til Sundheds- og Ældreministeriet

Ansatte Tandlægers Organisation (ATO) har modtaget ovennævnte lovforslag til en certificeringsordning for fremmedsprogstolke på sundhedsområdet.

ATO skal henvise til tidligere fremsendte bemærkninger om det utilfredsstillende i den manglende klarhed over krav til brug af tolk på store dele af sundhedsområdet.

ATO finder det uagtet dette som en fordel, at der er en kvalitetssikring af de tolke, der anvendes. Om den foreslåede ordning er tilstrækkelig må de praktiske erfaring med den foreslåede ordning vise.

ATO skal foreslå, at der i lovforslaget indarbejdes en forpligtelse for Sundheds- og Ældreministeriet til at evaluere ordningen og dens effekt efter en kortere årrække.

ATO skal tillige anbefale, at det sikres at alle sundhedsområdets fagområder dækkes passende af ved eksaminationen af fremmesprogstolke, når lovens rammer skal udfyldes.

Med venlig hilsen

Lars Holsaae
Direktør

Mobil: +45 40 26 61 81
Hovednr: +45 33 14 00 65
Web: www.ato.dk

Peter Bangs Vej 30, 4 sal
DK-2000 Frederiksberg

Sekretariatets åbningstider:
Mandag-fredag: Kl. 9 -15

ATO
ANSATTE TANDLÆGERS ORGANISATION
Sunde tænder for alle

Fra: Brit Gotthard Jensen [mailto:BGJ@SUM.DK]
Sendt: 9. juli 2018 08:47
Til: regioner@regioner.dk; kl@kl.dk; regionh@regionh.dk; regionsjaelland@regionsjaelland.dk; kontakt@rsyd.dk; kontakt@regionmidtjylland.dk; region@rn.dk; 3f@3f.dk; Ansatte Tandlægers Organisation <info@ato.dk>; apotekerforeningen@apotekerforeningen.dk; do@optikerforeningen.dk; dkf@danskkiropraktorforening.dk; dp@dp.dk; kontakt@dpfo.dk; ds@socialraadgiverne.dk; dsr@dsr.dk; info@dansktp.dk; danske.bandagister@mail.dk; dbio@dbio.dk; info@fodterapeut.dk; fysio@fysio.dk; info@deoffentligetandlaeger.dk; etf@etf.dk; ff@farmakonom.dk; foa@foa.dk; post@djaetist.dk; fas@dadl.dk; sek@jordemoderforeningen.dk; info@lkt.dk; dadl@dadl.dk; lvs@dadl.dk; plo@dadl.dk; pto@pto.dk; ast@ast.dk; kontakt@radiograf.dk; sl@sl.dk; info@tandlaegeforeningen.dk; yl@dadl.dk; post@alzheimer.dk; info@bedrepsykiatri.dk; dhf@danskhandicapforbund.dk; dh@handicap.dk; info@danskepatienter.dk; info@danske-aeldreraad.dk;

Danmarks Apotekerforening
Bredgade 54 · 1260 København K
Telefon 33 76 76 00 · Fax 33 76 76 99
apotekerforeningen@apotekerforeningen.dk · www.apotekerforeningen.dk

apotek

Brit Gotthard Jensen
Sundheds- og Ældreministeriet
Holbergsgade 6
1057 København K

17-08-2018
BIS/MOL/4201/00001

Høringssvar til forslag til lov om certificeringsordning for fremmedsprogstolke på sundhedsområdet

Sundheds- og Ældreministeriet har d. 9. juli 2018 sendt udkast til forslag til lov om certificeringsordning for fremmedsprogstolke på sundhedsområdet i høring.

Med udkastet får sundhedsministeren hjemmel til at godkende en eller flere certificeringsinstitutioner til at certificere fremmedsprogstolke på sundhedsområdet på baggrund af regler fastsat af Sundheds- og Ældreministeriet.

Danmarks Apotekerforening støtter en certificeringsordning, da en certificering af fremmedsprogstolke kan sikre ensartethed og høj kvalitet på sundhedsområdet. Dette kan bidrage til at øge patientsikkerheden, da kommunikation mellem patient og sundhedsperson er afgørende for patientens behandling.

Certificeringsinstitutioner
Sundheds- og Ældreministeriet foreslår i §1, at sundhedsministeren godkender certificeringsinstitutioner til at certificere fremmedsprogstolke efter ansøgning.

Det forstås, at sundhedsministeren kan godkende flere selvstændige certificeringsinstitutioner til at certificeres fremmedsprogstolke, hvor certificeringsinstitutionerne kan være offentlige såvel som private institutioner. Derfor understreger Apotekerforeningen vigtigheden af lovforslagets § 4, hvor det fremgår, at ministeriet og sundhedsministeren fastsætter krav til certificeringsordnings indhold for at sikre en harmoniseret certificeringsordning af fremmedsprogstolke på tværs af godkendte certificeringsinstitutioner.

Danmarks Apotekerforening har ikke yderligere bemærkninger til det fremsendte udkast.

Med venlig hilsen

Birthe Søndergaard

DANSK ERHVERV
Børsen
DK-1217 København K

www.danskerhverv.dk
info@danskerhverv.dk
T. +45 3374 6000

DANSK ERHVERV

Sundheds- og Ældreministeriet
Att.: Britt Gotthard Jensen
bgj@sum.dk
sum@sum.dk

17. august 2018

Høringssvar til forslag om Lov om certificeringsordning for fremmedsprogstolke på sundhedsområdet

Dansk Erhverv har modtaget ministeriets forslag, der giver sundhedsministeren hjemmel til efter ansøgning at godkende en eller flere offentlige myndigheder/institutioner eller private aktører (certificeringsinstitutioner) til at certificere fremmedsprogstolke på sundhedsområdet på baggrund af regler fastsat af Sundheds- og Ældreministeriet.

Dansk Erhverv tæller i sin medlemskreds flere tolkebureauer samt den nystiftede Tolkebureauernes Brancheforening.

Generelle bemærkninger

Det er overordnet positivt, at der med lovforslaget sættes politisk fokus på certificering af fremmedsprogstolke i Danmark. Certificering af fremmedsprogtolke er et stort behov og har gennem mange år været efterspurgt af tolkebranchen samt af brugere og indkøbere af fremmedsprogstolkning.

Dansk Erhverv finder dog, at der bør udvikles en certificeringsordning, der gælder tolke på tværs af offentlige områder. Det anbefales derfor, at der tages initiativ til en tværfaglig og tværministeriel certificering af tolke, hvor den grundlæggende tolketekniske bedømmelse vil være fælles, og tolken derefter kan tilvælge specialiseringsmoduler – herunder tolkning i sundhedssektoren, tolkning ved domstolene, tolkning i den sociale sektor med mere.

Dansk Erhverv er bekymret for om den forslåede ordning med mange certificeringsinstitutioner, der hver især er ansvarlige for at gennemføre en certificeringsordning og eksaminering, vil medføre yderligere fragmentering og uoverskuelighed på tolkemarkedet. Det bør i stedet undersøges, om der med fordel kan etableres én central instans, der certificerer og kvalitetssikrer tolke til at arbejde i den danske offentlige sektor.

Specifikke bemærkninger

Det er afgørende, at der sikres en ensartet kvalitet hos certificerede tolke, så der er tryghed blandt brugere og offentlige myndigheder om, at alle certificerede tolke har den samme minimumsstandard og har opfyldt ensartede certificeringskrav.

Dansk Erhverv finder det afgørende, at tolkebranchen bliver inddraget i de krav, som en eller flere certificeringsinstitutioner skal opfylde. Herunder udarbejdelse af fælles test og metoder til at for alle udbydere af certificering for at sikre, at testtagere bedømmes ensartet på tværs af eventuelt konkurrerende certificeringsordninger. Det bør ligeledes overvejes, at etablere et censorkorps af branchekyndige, der uafhængigt kan vurdere certificering. Endelig savnes en adgang til at klage over beslutninger om en testtagers beståelse eller ikke-beståelse af en prøve, idet der ved fraværet af denne mulighed kan risikeres uigennemsigtige og vilkårlige bedømmelser.

Dansk Erhverv mener, det bør være obligatorisk for regionerne at indgå kontrakter med tolkebureauer, der leverer certificerede tolke, når der gennemføres udbud af tolkeopgaver, såfremt der findes certificeringsordninger for det pågældende sprogområde. Alene på denne måde opfyldes ønsket om at sikre en højere og mere ensartet kvalitet i tolkningen i sundhedsvæsenet. Desuden er det væsentligt for både tolkene og tolkebureauernes økonomiske incitamenter til at lade sig certificere, at certificeringen er et krav i regionernes udbud af tolkebistand.

Med venlig hilsen

Jakob Tietge
Fagchef for forretningsservice

Til Sundheds- og Ældreministeriet

DANSK FLYGTNINGEHJÆLP
Borgergade 10, 3.sal
DK-1300 København K
Tlf: 3373 5000
www.flygtning.dk

17.08.18

Høring over udkast til forslag til lov om certificeringsordning for fremmedsprogstolke på sundhedsområdet

Sundheds- og Ældreministeriet har den 9. juli 2018 sendt ovennævnte lovforslag i høring med frist for bemærkninger den 20. august 2018.

Dansk Flygtningehjælp har generelle bemærkninger til lovforslaget og ikke bemærkninger til de enkelte elementer i lovforslaget.

Generelle bemærkninger
Lovforslaget udmønter en del af *Aftale for finansloven for 2018*, hvor regeringen og Dansk Folkeparti blev enige om at oprette en certificeringsordning for fremmedsprogstolkning inden for sundhedsvæsnet.

Ifølge lovforslaget skal sundhedsministeren kunne godkende, at offentlige myndigheder/institutioner eller private aktører kan forestå en certificering af fremmedsprogstolke på sundhedsområdet. Loven skal ifølge forslaget træde i kraft den 1. januar 2019.

Dansk Flygtningehjælp finder det positivt, at der etableres en certificeringsordning for fremmedsprogstolke i sundhedsvæsnet, hvor der lægges vægt på sproglige kompetencer, tolketeknik, tolkeetik og grundlæggende viden om sundhedsvæsnet.

Ifølge lovforslaget skal certificeringsordningen finansieres ved, at fremmedsprogstolkene betaler et gebyr til den godkendte certificeringsinstitution. Det forslås samtidig, at der skal være tale om en frivillig ordning, hvor regionerne, der benytter tolke på sundhedsområdet, selv vurderer, om der er behov for at anvende en certificeret tolk med grundlæggende viden om sundhedsvæsnet.

Dansk Flygtningehjælp mener, at certificeringsordningen skal være et gratis tilbud til fremmedsprogstolke om at gå til eksamen og blive certificeret. Ligesom vi mener, at de fremmedsprogstolke, der har behov for kursus eller uddannelse for at kunne bestå en eksamination, skal tilbydes det gratis inden for ordningen. Det vil i højere grad sikre, at et tilstrækkeligt antal fremmedsprogstolke vælger at blive certificeret, så der kan leveres fremmedsprogstolkning af høj kvalitet i sundhedsvæsnet.

Dansk Flygtningehjælp finder det problematisk, at det skal være en frivillig ordning for regionerne at anvende certificerede fremmedsprogstolke. Vi er som mangeårig leverandør af tolkeydelser klar over, at der vil være brug for en vis overgangsperiode inden et tilstrækkeligt antal tolke vil være certificeret. Vi mener på trods af det, at der skal der stilles krav om, at regioner som udgangspunkt udelukkende anvender certificerede fremmedsprogstolke, hvis dette lovforslag i praksis skal løfte kvaliteten og sikre en ensartet og høj kvalitet i sundhedsvæsnet fremadrettet.

Dansk Flygtningehjælp er helt grundlæggende positive overfor målsætningen om at styrke tolkeområdet og løfte kvaliteten af tolkeydelserne til gavn for både patienter og sundhedspersonalet.

Med venlig hilsen

Christian Friis Bach

Generalsekretær
Dansk Flygtningehjælp
E-mail: christian.friis.bach@drc.ngo
Direkte tlf. +45 3373 5130

Sundheds- og Ældreministeriet
Holbergsgade 6
DK-1057 København K

København, den 16. august 2018

Høring over udkast til forslag til lov om certificeringsordning for fremmedsprogstolke på sundhedsområdet

Dansk Psykolog Forening takker for muligheden for at afgive høringssvar til lovforslag om certificeringsordning for fremmedsprogstolke på sundhedsområdet.

Dansk Psykolog Forening hilser initiativet til forbedring og kvalitetssikring på tolkeområdet velkomment, og bakker op om intentionerne ift. at sikre tolkens særlige sundhedsspecifikke viden når denne tolker på sundhedsområdet. Det er vigtigt at der anvendes professionelle og veluddannede tolke, som har de rigtige kompetencer rent sprogmæssigt og tolketeknisk samt er bekendt med de etiske retningslinjer og har viden om sundhedsvæsenet specifikt.

Vigtige kompetencer at sikre ved tolkecertificeringen: forståelsen af fagterminologi og kulturelle forhold

Både forskning og praksiserfaringer med brugen af tolk inden for sundhedsfaglige og psykologiske kontekster har identificeret en række udfordringer som kan opstå ifm. brugen af tolk[1]. Disse vedrører udfordringer ift. tolkningens korrekthed og kvalitet, forvaltning af tavshedspligt og professionalitet og udfordringer i forhold til oplevelser af, at tolken ikke kender til almindelig tolkeetik. Derfor anbefales det også, at tolken er uddannet til/ har viden om kommunikation generelt (verbal som nonverbal), herunder fx sproget som kommunikationsmiddel, samtaleteknik og forståelse af dialog som gensidig samtaleform. Dansk Psykolog Forening påskønner derfor også, at der i lovmaterialets kapitel 2 § 4 om certificering understreges at "*certificeringsinstitutioner sikrer, at eksamination i certificering som fremmedsprogstolk på sundhedsområdet indeholder en vurdering af fremmedsprogstolkens kompetencer i*

1) *dansk,*
2) *det fremmedsprog, hvortil der ansøges om certificering,*
3) *tolketeknik,*
4) *tolkeetik og*
5) *grundlæggende viden om sundhedsvæsenet*"

[1] Se fx *Faglig vejledning: psykologisk udredning af børn og unge med flygtningebaggrund*, Dansk Psykolog Forening (2017); Galal, L. P. & Galal, E. (1999). Goddag mand økseskaft–samtale gennem tolk. København: Mellemfolkeligt Samvirke; Curtis, T. (2001). *Kommunikation mellem læge og patient i Grønland: en kvalitativ undersøgelse af interaktionen mellem parterne i den tolkede konsultationssamtale*. Statens Institut for Folkesundhed, Afd. for Grønlandsforskning.

Andre væsentlige udfordringer inden for tolkning på sundhedsområdet, som er blevet identificeret i både forskning og praksis er udfordringer i forhold til oplevelser af, at tolken glemmer sin rolle som formidler af sproglige budskaber med fagligt indhold og i stedet involverer sig i udredningen/behandlingen eller laver kulturformidlinger, der ikke er forhåndsaftalt. Endelig er der identificeret udfordringer i forhold til tolkens manglende forståelse og kendskab til specifik terminologi og korrekt oversættelse af fagtermer. Disse sidstnævnte forhold mener vi ikke at den nye certificeringsordning i tilstrækkelig grad tager højde for.

Vedr. tolkning på sundhedsområdet specifikt

Der påpeges flere steder i lovmaterialet, at der er en række særlige forhold, der gør sig gældende i forhold til tolkning inden for sundhedsområdet specifikt, hvorfor der er behov for, at tolkene på dette område besidder en generel og basal viden om sundhedsvæsenet og har kendskab til den sundhedsfaglige terminologi. Dette kan Dansk Psykolog Forening kun være enige i. Det må dog i denne forbindelse understreges, at det sundhedsfaglige område indbefatter flere forskellige fagspecifikke terminologier – og således spænder bredere end den medicinske og lægefaglige terminologi der nævnes. Det er derfor vigtigt at man i certificeringen af tolke også tager højde for den del af sundhedsområdet, der angår det psykiatriske og psykologiske arbejde, som må siges at være en væsentlig del af arbejdet på det sundhedsfaglige felt. Også på det psykologiske og psykiatriske område er det nemlig af overordentlig vigtighed at der kan opnås tolkning ved kompetente og certificerede tolke, der har kendskab til de mest almindelige fagpsykologiske og -psykiatriske termer, kulturelt følsomme diagnostiker samt har en forståelse for forholdet mellem sundhedsperson/psykolog og patient og hvad det kræver at agere som tolk inden for en sådan kontekst.

Forståelse for kulturelle forhold

Det er ikke kun vigtigt at tolken har en forståelse for sin særlige rolle og ansvar i en sundhedskontekst samt dennes opgave som formidler af faglige budskaber. Det er derudover vigtigt at sikre at tolken forstår de kulturelle udfordringer der kan være i en tolkesituation, og forstår sin rolle som formidler af kultur i et sundhedssystem i et velfærdssamfund. Det er i denne forbindelse vigtigt at tolken forstår sin plads i kommunikationen, og har viden om magtrelationer i institutionelle samtaler og kontekster.

Den verbale kommunikation er afgørende ift. både udredning, diagnosticering og behandling, og en god kommunikation på tværs af sprog og kultur kræver en professionel og kompetent formidler. Det er derfor vigtigt, at certificeringsinstitutionen sikrer, at eksaminationen i certificering som fremmedsprogstolk på sundhedsområdet også indeholder en vurdering af viden inden for kulturelle og politiske forhold i relation til fremmedsproget samt forståelse for interkulturel kommunikation. Disse kompetencer er afgørende for, at en fremmedsprogstolk kan oversætte kulturelle koder- og forhold, der kan have indflydelse på diagnosticeringen og behandlingen samt vide hvornår og på hvilken måde kulturforskelle eventuelt vil kunne påvirke/være bias ift. denne.

Forskning inden for den 'sociale og transkulturelle psykiatri'[2] har netop påpeget relevansen af at medtænke betydningerne af kultur i sundhedsinterventioner for at opnå indsigt i og forstå multiple betydninger af

[2] Se fx Kirmayer, L. J. (2007). Psychotherapy and the cultural concept of the person. *Transcultural Psychiatry*, *44*(2), 232-257; Kirmayer, L. J., & Valaskakis, G. G. (Eds.). (2009). *Healing traditions: The mental health of Aboriginal*

(mental) sundhed, sygdom og trivsel i dag i forskellige kontekster og kulturer. Fokus ligger her på at forstå (psykiske) sundhedsproblemer i deres sociale og kulturelle kontekster og med udgangspunkt heri at kunne intervenere på en målrettet og respektfuld måde. Det er i denne kontekst afgørende at medtænke og kunne forstå kulturelle perspektiver på og variationer i sygdomsoplevelse og -udtryk samt være opmærksom på, at der kan være forskellige begreber for sundhed og trivsel. Omvendt kan en for ensidig fokusering på kultur(forskelle) også i nogle tilfælde få en utilsigtet stigmatiserende, snarere end hjælpsom funktion hvis den bliver for generaliserende og årsagsforklarende. Certificeringsprocessen bør i højere grad have fokus på tolken som formidler af kultur i et sundhedssystem, og det er herved afgørende, at der indarbejdes en vurdering af fremmedsprogstolkens kultur- og samtaleforståelse i lovforslaget om certificeringsordning for fremmedsprogstolke på sundhedsområdet.

Grundet ovenstående anbefales det, at der til lovens kapitel 2 §4 omkring certificering (punkt 1-5 på s. 10) tilføjes følgende to punkter:
6. Kendskab til kultur og politiske forhold i det sprogområde, hvortil der søges certificering
7. Interkulturel kommunikation, herunder kendskab til forskelle i forhold til autoriteter og kommunikation imellem det sprogområde, der søges certificering til og DK.

Dansk Psykolog Forening stiller sig gerne til rådighed med sparring ift. den videre proces med udformning af certificeringsordningen.

Med venlig hilsen
Dansk Psykolog Forening

Eva Secher Mathiasen
Formand, Dansk Psykolog Forening

peoples in Canada. UBC press; Kirmayer, L. J., & Ban, L. (2013). *Cultural psychiatry: research strategies and future directions*. Epub, Advances in psychosomatic medicine.

Stockholmsgade 27 • 2100 København Ø
Tlf.: 35 26 99 55 • Fax: 35 25 97 37 • www.dp.dk • dp@dp.dk

dsam
Dansk Selskab for Almen Medicin

Sundheds- og Ældreministeriet

15. august 2018

DSAM's høringssvar til udkast til lovforslag om certificeringsordning for fremmedsprogstolke på sundhedsområdet

DSAM ser med stor tilfredshed på, at der iværksættes initiativer, som kan sikre, at kommunikationen med fremmedsproglige patienter sker på et så optimalt grundlag som muligt.

Det har hidtil været vanskeligt for sundhedsprofessionelle at leve op til sundhedslovens intentioner og krav, idet vi har været underlagt de tilbud, som de enkelte regioner har stillet til rådighed, hvor der – som det bemærkes – har været udfordringer med at sikre kvaliteten.

Sundhedsprofessionelle besidder som bekendt ikke de kompetencer, som kan afgøre en tolks sproglige kvalifikationer, som er en pligt i følge sundhedsloven. Initiativet kan derfor blive til gavn for de berørte patienter såvel som de sundhedsprofessionelle. Lovforslaget vil sikre en større gennemsigtighed.

Det skal dog bemærkes, at lov om tolkegebyr stadig er gældende, hvorfor det kan forudses, at den sundhedsprofessionelle stadig vil stå i et fagligt dilemma, som det fremgår af diverse høringssvar i forbindelse med tolkegebyrloven – idet der, som det bemærkes i indledningen, intet er til hinder for, at patienten selv kan rekvirere en tolk, og at den sundhedsprofessionelle i disse situationer stadig ikke har muligheder for at vurdere den "medbragte" tolks kvalifikationer.

Det skal hilses velkomment, at man har til hensigt at styrke brugen af videotolk og etablering af fællesregionalt center for videotolkning.

Stockholmsgade 55, st.
2100 København Ø

T: 7070 7431
dsam@dsam.dk
www.dsam.dk

Vi har følgende bemærkninger og betænkninger til lovforslaget:

- Der ønskes en ensartet høj kvalitet af tolkning (side 6 under Bemærkninger til lovforslaget). Det kan derfor undre, at der lægges op til, at der kan være adskillige certificeringsinstitutioner, som *hver* kan tilrettelægge deres undervisning ud fra overordnede beskrivelser af indhold, der anføres som: tolkens sproglige kompetencer indenfor fremmedsproget og dansk, tolketeknik, tolkeetik. Der bemærkes fx ikke noget om eventuelle dialekter indenfor et fremmedsprog, som i praksis udgør en stor udfordring (fx i forbindelse med kurdisk og arabisk).

  Det bemærkes flere steder, at der er ønske om viden om sundhedsvæsenets indretning og "verden" (se også § 4). Det bør tydeliggøres, at det også drejer sig om at have et vist kendskab til den anvendte fagterminologi, hvor ord og begreber kan have en anden betydning end i hverdagssproget som beskrevet side 11.

  Det anføres, at det er Sundheds- og Ældreministeriet, som afgør, om de valgte institutioner besidder de "faglige og personalemæssige" kompetencer (side 8). Man kunne ønske sig inddragelse af faglig ekspertise på dette område (se også næste punkt).

- Vedrørende eksamination m.m. Det er Sundheds- og Ældreministeriet, som godkender de enkelte institutioner, som dels skal undervise, dels skal stå for eksaminationen (side 9), herunder specificere dets indhold (side 12). Kompetencevurderingen sker ved bestået/ikke bestået. Det virker umiddelbart problematisk, idet kravene til uddannelsens indhold er så sparsomt beskrevne samtidig med, at der ikke er sikret inddragelse af tolkefaglig ekspertise, som allerede findes på eksisterende læreanstalter (vedrørende de specifikke pædagogiske og sproglige kompetencer samt tolketeknik og etik).

  Så vidt vi kan læse, er der ikke overvejelser om, hvorfra censorkorpset skal rekrutteres og/eller deres kompetencer. Det kan undre, at fx Undervisningsministeriet ikke er inddraget. Endvidere bemærkes, at certificeringsbeviset kan anvendes til at fremvise generelle færdigheder (side 10). Det synes vanskeligt, når kravet er bestået/ikke bestået.

- Det er en frivillig ordning for den enkelte region, om de vil anvende de certificerede tolke (side 7). Det er bekymrende, idet regionerne allerede har demonstreret, at de ikke er i stand til at håndtere de udfordringer omtalt indledningsvist.

- Det bemærkes, at de enkelte godkendte certificeringsinstitutioner kan opkræve gebyr for deltagelse i undervisning. Der foreligger ikke betragtninger om, hvilken konsekvens dette vil have for hvor mange tolke, som ønsker at blive certificeret, og/eller hvorledes de enkelte regioner og tolkebureauer vil håndtere dette forhold.

dsam
Dansk Selskab for Almen Medicin

DSAM hilser velkomment, at Sundheds- og Ældreministeriet ønsker at certificere de anvendte tolke. Det er dog uklart, på hvilket fagligt grundlag denne certificering vil ske.

Det kan anbefales at tydeliggøre og sikre høj faglig standard ved inddragelse af faglig ekspertise på tolkeområdet.

Endvidere vil vi anbefale, at ordningen bliver obligatorisk for regionerne og ses i sammenhæng med etablering af fællesregionalt center for tolkning.

Med venlig hilsen

Anders Beich
Formand, DSAM

Sundheds- og ældreministeriet
Holbergsgade 6
1057 København K
Att: bgj@sum.dk og sum@sum.dk

Dansk Sygeplejeråd

Den 15. august
Ref.: DSC/JDS/MAK
Sagsnr.: 1807-0009

The Danish Nurses' Organization

Sankt Annæ Plads 30

DK-1250 København K

Ekspedition:
mandag-torsdag 9.00-16.00
fredag 9.00-15.00

Tlf: +45 33 15 15 55
Fax: +45 33 15 24 55

www.dsr.dk
dsr@dsr.dk

Høring over lov om certificeringsordning for fremmedsprogstolke på sundhedsområdet

Dansk Sygeplejeråd takker for muligheden for at afgive høringssvar i forbindelse med lov om certificeringsordning for fremmedsprogstolke på sundhedsområdet. Vi mener, at det er afgørende, at der kommer en certificeringsordning på området, da det er vigtigt, at tolkning lever op til høje faglige standarder af hensyn til patientsikkerheden.

Kvalitetskravene på tværs af regionerne bør være ens
I bemærkningerne til lovforslaget fremgår det, at der med lovforslaget *skabes mulighed for – hvis regionerne har et ønske herom, at benytte sig af tolke, der besidder sproglige kvalifikationer af et vist niveau og kompetencer i tolketeknik og –etik samt har et grundlæggende kendskab til sundhedsvæsenets organisering og termer.* Det fremgår ligeledes, *at der sikres mulighed for et samlet løft i kvaliteten af de tolke, der anvendes på sundhedsområdet til gavn for både patient og sundhedsperson.*

Dansk Sygeplejeråd mener, at patienter i alle regioner bør tilbydes tolkebistand af samme høje kvalitet uanset hvor de bliver behandlet - derfor bør det også være et krav.

Vurdering af sproglige kvalifikationer er ikke en sundhedsfaglig opgave
Dansk Sygeplejeråd er dog fortsat uforstående overfor, at ansvaret for vurdering af tolkens nødvendige sproglige kvalifikationer er placeret hos lægen. Det er fagligt og etisk uhensigtsmæssigt at pålægge sundhedsprofessionelle dette ansvar og lægen risikerer at føle sig presset til at behandle patienter der møder op med børn eller andre pårørende pga. manglende økonomisk formåen.

Behov for uddybning af kravene til fremmedtolkens kompetencer
Dansk Sygeplejeråd vurderer, at loven generelt indeholder de mest relevante områder for fremmedsprogstolkenes kompetencer. Det er dog ikke nærmere beskrevet, hvem der skal vurdere om kravene er opfyldt, ligesom det er uklart hvad der menes med, at fremmedsprogstolke skal have "grundlæggende viden om sundhedsvæsenet". Vi foreslår, at § 4 tilføjes to yderligere punkter, som er:

a) Basal viden om kroppens anatomi og fysiologi
b) Grundlæggende viden om kulturelle normer og opfattelser af sundhed og sygdom.

Viden om kulturelle normer og forståelser skal både gælde den danske kultur, men også i forhold til fremmedsprogets ophav. Tilføjelsen af disse to punkter kan efter vores vurdering være med til at sikre, at tolken er rustet til den enkelte tolkeopgave i sundhedsvæsenet, og at misforståelser bliver undgået.

Ikke-beståede eksaminationer skal kunne påklages
Dansk Sygeplejeråd stiller sig uforstående overfor, hvorfor en ikke-bestået eksamination ikke kan påklages. Dette bør altid være muligt.

Med venlig hilsen

Grete Christensen

Brit Gotthard Jensen

Fra:	Ann Sofie Orth <aso@fysio.dk>
Sendt:	9. juli 2018 11:28
Til:	Brit Gotthard Jensen; DEP Sundheds- og Ældreministeriet
Cc:	Kathrine Gaardsted Nielsen
Emne:	VS: Høring over udkast til lovforslag om certificeringsordning for fremmedsprogstolke på sundhedsområdet
Vedhæftede filer:	Høringsbrev - Certificeringsordning for fremmedsprogstolke på sundhedsområdet.pdf; Høringsliste - Certificeringsordning for fremmedsprogstolke på sundhedsområdet.pdf; Udkast til lovforslag - Certificeringsordning for fremmedsprogstolke på sundhedsområdet.pdf; signaturbevis.txt

Danske Fysioterapeuter har ikke kommentarer til høringen.

Med venlig hilsen

Ann Sofie Orth
Afdelingschef Politik & Kommunikation, cand.jur.

Danske Fysioterapeuter
Holmbladsgade 70 · 2300 København S
Tlf: +45 3341 4635
Mobil: +45 2075 1219
aso@fysio.dk · fysio.dk

VI HOLDER MENNESKER I BEVÆGELSE
100
DANSKE FYSIOTERAPEUTER
1918 - 2018

Fagforening med fag og overenskomst

Fra: Brit Gotthard Jensen [mailto:BGJ@SUM.DK]
Sendt: 9. juli 2018 08:47
Til: regioner@regioner.dk; kl@kl.dk; regionh@regionh.dk; regionsjaelland@regionsjaelland.dk; kontakt@rsyd.dk; kontakt@regionmidtjylland.dk; region@rn.dk; 3f@3f.dk; info@ato.dk; apotekerforeningen@apotekerforeningen.dk; do@optikerforeningen.dk; dkf@danskkiropraktorforening.dk; dp@dp.dk; kontakt@dpfo.dk; ds@socialraadgiverne.dk; dsr@dsr.dk; info@dansktp.dk; danske.bandagister@mail.dk; dbio@dbio.dk; info@fodterapeut.dk; Fysio <fysio@fysio.dk>; info@deoffentligetandlaeger.dk; etf@etf.dk; ff@farmakonom.dk; foa@foa.dk; post@diaetist.dk; fas@dadl.dk; sek@jordemoderforeningen.dk; info@lkt.dk; dadl@dadl.dk; lvs@dadl.dk; plo@dadl.dk; pto@pto.dk; ast@ast.dk; kontakt@radiograf.dk; sl@sl.dk; info@tandlaegeforeningen.dk; yl@dadl.dk; post@alzheimer.dk; info@bedrepsykiatri.dk; dhf@danskhandicapforbund.dk; dh@handicap.dk;

Danske
Professionshøjskoler

Sundheds- og Ældreministeriet
Att. Brit Gotthard Jensen

21. august 2018
Ref. SOSE
J.NR. 2015-0073/162649

Danske Professionshøjskoler
Ny Vestergade 17 st. tv
1471 København K
Tel. 3338 2200
uc-dk@uc-dk.dk
danskeprofessionshøjskoler.dk

Høringssvar over forslag til lov om certificeringsordning for fremmedsprogstolke på sundhedsområdet

Danske Professionshøjskoler takker for indkaldelsen til høring over udkast til forslag til lov om certificeringsordning for fremmedsprogstolke på sundhedsområdet. Vi har følgende bemærkninger:

Danske Professionshøjskoler er positive over for etableringen af en certificeringsordning for fremmedsprogstolke på sundhedsområdet. Danske Professionshøjskoler vurderer, at en certificeringsordning vil kunne understøtte en ensartet kvalitet i tolkningen og højne kvaliteten.

Generelle bemærkninger

Danske Professionshøjskoler mener, at det er ærgerligt, at ordningen kun kommer til at dække sundhedsområdet. Vi opfordrer til, at man breder ordningen ud til rets- og udlændingeområdet, politi og det kommunale område (social- og beskæftigelses-området).

Danske Professionshøjskoler opfordrer til, at det ikke skal være en frivillig ordning, om man
vil gøre brug af certificerede tolke i regionerne, da det kan betyde
en skævvridning på tolkeområdet, og at kvaliteten ikke højnes.

Der ligges op til, at den viden, en certificeret tolk skal besidde ift. sundhedsområdet, er rettet mod en evne til at kunne forstå sundhedsvæsenet. Danske Professionshøjskoler foreslår, at man også stiller krav om, at viden om sundhedsområdet også skal dække en grundlæggende sygdomsforståelse, herunder kroppens anatomi og patologi.

Det fremstår uklart i lovforslaget, om den samme udbyder både vil kunne tilbyde forberedende kurser og uddannelser samt udbyde og afholde certificeringen. Danske Professionshøjskoler mener ikke, at det skal være muligt at kunne udbyde begge dele, da det kan påvirke standarden og pålideligheden af certificeringen.

Specifikke bemærkninger

§ 3-4:
Danske Professionshøjskoler foreslår at fastsætte en fælles eksamensform ift. mundtlige

og skriftlige prøveformer for at sikre tilstrækkelig objektivitet ved bedømmelsen (certificeringen). Danske Professionshøjskoler mener, at en del af eksaminerne skal være skriftlige fx ift. fremmedsprogstolkens kompetencer inden for dansk og sundhedsområdet for at sikre en fælles standard for kravene hertil.

Det er uklart i lovforslaget, hvilke krav der stilles til dem, som skal udbyde og afholde eksaminationen/certificeringen. Altså hvilken faglighed skal bedømmerne selv besidde, og hvilke tilhørsforhold kan/må de have til certificeringsudbyderen. I bemærkningerne til lovforslaget står, at certificeringsinstitutionen besidder de personalemæssige og faglige kompetencer til at kunne udbyde og afholde eksaminationen. Danske Professionshøjskoler foreslår, at man opstiller mere detaljerede krav hertil, der er gældende for alle udbydere.

Danske Professionshøjskoler foreslår, at der tilføjes et punkt med overskriften "Tolkediscipliner" (eller lignende) i forbindelse med de nuværende fem punkter. Forskellige tolkediscipliner – fx konsekutivtolkning (dialogtolkning), fjerntolkning (tolkning på skærm via Skype eller andet program, Sighttranslation (fra tekst til tale) – dækker forskellige behov. En eksplicitering heraf i lovforslaget vil øge opmærksomheden på de forskellige, nødvendige kompetencer, tolkene skal være i besiddelse af.

§5:
Danske Professionshøjskoler opfordrer til, at man overvejer en fælles prismodel for alle udbydere ift. fastsættelsen af en pris for certificeringen. En standardpris for certificeringen vil kunne sikre lige konkurrence blandt udbyderne og en ensartet kvalitet.

Danske Professionshøjskoler foreslår i den forbindelse, at man afdækker, om der vil være behov for en differentieret pris afhængig af, hvor udbredt det respektive sprog er. Vi har en antagelse om, at omkostningerne til at skaffe den fornødne ekspertise vil være meget varierende afhængig af volumen og sproget, og det kan tænkes, at ekspertisen må hentes ind fra udlandet til de mindre sprog, og det derfor vil være mere omkostningstungt.

§8:
Danske Professionshøjskoler vurderer, at det kan være problematisk retssikkerhedsmæssigt, at man ikke kan klage, hvis man ikke består certificeringen og opfordrer til, at dette forhold ændres i lovforslaget.

Med venlig hilsen

Inge Friis Svendsen
Direktør
Danske Professionshøjskoler

Sundheds- og Ældreministeriet

sum@sum.dk

DANSKE REGIONER

22-08-2018
EMN-2018-02104
1208191

Svar på høring over forslag til lov om certificeringsordning for fremmedsprogstolke på sundhedsområdet

Danske Regioner modtog den 9. juli 2018 *høring over udkast til lovforslag om certificeringsordning for fremmedsprogstolke på sundhedsområdet.*

Danske Regioner kvitterer for muligheden for at afgive høringssvar. Høringssvaret afgives med forbehold for drøftelse i Danske Regioners bestyrelse på møde den 30. august 2018.

Danske Regioner har i forbindelse med udarbejdelsen af høringssvaret indhentet bemærkninger fra de fem regioner.

Overordnede bemærkninger
Danske Regioner finder det positivt, at der indføres en certificeringsordning for fremmedsprogstolke. Det er afgørende, at sundhedspersonale og patienter forstår hinanden, og det vurderes, at en certificeringsordning kan medvirke til at højne kvaliteten af tolkningen i sundhedsvæsnet.

Det er således også positivt, at der i lovforslaget, ud over en vurdering af de sproglige kompetencer, også påtænkes en vurdering af f.eks. viden om sundhedsvæsnet, tolkeetik, tolketeknik mv.

I henhold til gældende lovgivning er det behandlende læges ansvar at sikre, at tolken har de fornødne sproglige kvalifikationer. Det er derfor hensigtsmæssigt med en certificeringsordning, hvor en fagperson med sproglige kompetencer, i regi af en certificeringsinstitution, foretager vurderingen af tolkens sproglige kvalifikationer, idet man ikke almindeligvis kan forvente at en sundhedsperson har de fornødne kompetencer til dette. Med en certificeringsordning vil der være sikkerhed for, at den rekvirerede tolk har de kompetencer, som kræves.

Det følger af lovforslaget, at regionerne får mulighed for at benytte certificerede tolke uden at dette samtidig er et krav. Der er hermed lagt op til en hensigtsmæssig fleksibilitet, idet udbuddet af tolke i nogle sprog er så lille, at krav om certificering vil udgøre en barriere for at kunne tilbyde en tolk inden for det pågældende område.

Endelig lægges der i lovforslaget op til, at der skal være dialog mellem certificeringsinstitutionerne og regionerne om, i hvilke sprog der vil være behov for at foretage certificering.

Danske Regioner vurderer, at der på sigt er potentiale for at udvide certificeringsordningen således, at den går på tværs af offentlige områder fx sundhedsvæsen, domstole, asylcentre, socialkontorer, politi osv. I alle disse sammenhænge er der samme behov for at sikre, at den tolk, der anvendes, mestrer sit tolkesprog i tilstrækkelig udstrækning.

Danske Regioner har yderligere nogle bemærkninger til lovforslaget, som bør indgå i det videre arbejde med lovforslaget:

Det anbefales, at ministeriet opstiller klare definitioner og krav til ansøgning og godkendelse af certificeringsinstitutioner. Det kan sikre kvalitet og ensartet niveau. Det foreslås, at der opstilles objektive kriterier ved eksempelvis at inddrage erfaringer fra danske og internationale sproguddannelser, herunder tolkeuddannelsen i Norge.

Det anbefales, at ministeriet opstiller klare definitioner og krav til form, indhold og tilrettelæggelse af eksamenen med henblik på at sikre en høj og ensartet kvalitet på tværs af godkendte certificeringsinstitutioner.

Certificeringsinstitutionerne kan opkræve gebyr for eksamination i certificering som fremmedsprogstolk. Det foreslås, at der fastsættes et loft for det maksimale gebyr en institution kan tage.

Det bør overvejes, om certificeringsordningen bør understøttes af et kvalificeret uddannelsestilbud. Det antages, at nogle fremmedsprogstolke har brug for et kursus eller en uddannelse, før de kan bestå eksamen for at bliver certificerede. Således kan tolkene opkvalificeres, og man kan opnå et reelt løft i kvaliteten af tolkningen i sundhedsvæsnet.

Det anbefales, at man efter lovens ikrafttræden, udøver et aktivt tilsyn, for jævnligt at sikre, at institutionerne opfylder kravene, herunder at der føres tilsyn ved mistanke om uregelmæssigheder på baggrund af f.eks. medieomtale eller henvendelser fra tolkebrugere.

Det forslås, at der oprettes et register med offentlig adgang over certificerede tolke, så det er muligt for bestilleren af tolkeydelsen at kontrollere, hvorvidt

tolken er certificeret, jf. Rigsrevisionens undersøgelse om myndighedernes brug af tolkeydelser, hvor der rejses kritik af myndighedernes manglende mulighed for kontrollere tolkens kvalifikationer.

Bemærkninger til økonomi

Det forventes, at udgifterne i forbindelse med certificeringen vil medføre stigende udgifter til regionerne på tolkninger. F.eks. vil en certificeret tolk formentligt have en forventning om en højere aflønning end en ikke-certificeret tolk. Dette ses i Norge, hvor aflønningen følger niveauet for tolkeuddannelse/certificering.

Regionerne ønsker derfor, at lovforslaget medtages i Lov- og Cirkulæreprogrammet med henblik på økonomisk forhandling.

Med venlig hilsen

Stephanie Lose

Ulla Astman

Brit Gotthard Jensen

Fra:	Lisbeth Grøndahl <lg@danske-aeldreraad.dk>
Sendt:	21. august 2018 11:59
Til:	Brit Gotthard Jensen; DEP Sundheds- og Ældreministeriet
Cc:	'Lisbeth Grøndahl'
Emne:	NO. 40. Høring over udkast til lovforslag om certificeringsordning for fremmedsprogstolke på sundhedsområdet
Vedhæftede filer:	Høringsbrev - Certificeringsordning for fremmedsprogstolke på sundhedsområdet.PDF; Høringsliste - Certificeringsordning for fremmedsprogstolke på sundhedsområdet.PDF; Udkast til lovforslag - Certificeringsordning for fremmedsprogstolke på sundhedsområdet.PDF
Sag:	1801599
Sagsdokument:	674633

Att.: Sundheds og Ældreministeriet
bgj@sum.dk og sum@sum.dk

Danske Ældreråd bifalder, at der indføres certificeringsordning for tolke på sundhedsområdet, som et kontrol og kvalitetsløft.
Danske Ældreråd har derfor ingen kommentarer til høringen og takker for høringsmuligheden.

Venlig hilsen
Lisbeth Marie Grøndahl
Ældrepolitisk Konsulent

DANSKE ÆLDRERÅD

VI ER EN DEL AF FOLKEBEVÆGELSEN MOD ENSOMHED

DANSKE ÆLDRERÅD
Jernbane Allé 54, 3. th.
2720 Vanløse

Tlf.: 38 77 01 60
Direkte nr.: 38 77 01 64
Mail: lg@danske-aeldreraad.dk

Hvis du vil vide mere om DANSKE ÆLDRERÅD se www.danske-aeldreraad.dk

Fra: Marianne Lundsgaard /DANSKE ÆLDRERÅD [mailto:ml@danske-aeldreraad.dk]
Sendt: 6. august 2018 10:21

DATATILSYNET

Sundheds- og Ældreministeriet
Holbergsgade 6
1057 København K

Sendt til: bgj@sum.dk
Cc: sum@sum.dk og jm@jm.dk

31. juli 2018

Datatilsynet
Borgergade 28, 5.
1300 København K

CVR-nr. 11-88-37-29

Telefon 3319 3200
Fax 3319 3218

E-mail dt@datatilsynet.dk
www.datatilsynet.dk

J.nr. 2018-11-0080
Dok.nr. 16171
Sagsbehandler
Marie Raahauge Christiansen
Direkte 3319 3217

Høring over udkast til forslag til lov om certificeringsordning for fremmedsprogstolke på sundhedsområdet

Ved e-mail af 9. juli 2018 har Sundheds- og Ældreministeriet anmodet om Datatilsynets bemærkninger til ovenstående udkast.

Datatilsynet har noteret sig, at de enkelte certificeringsinstitutioner i forbindelse med certificering af fremmedsprogstolke efter loven vil skulle foretage behandling af personoplysninger om den enkelte fremmedsprogstolk, at denne behandling ikke er nærmere reguleret i lovforslaget, og at Sundheds- og Ældreministeriet forudsætter, at certificeringsinstitutionerne overholder reglerne i databeskyttelsesforordningen[1] og databeskyttelsesloven[2] ved behandling af personoplysninger.

Datatilsynet skal gøre opmærksom på, at hvis Sundheds- og Ældreministeriet, i forbindelse med godkendelsesproceduren af certificeringsinstitutioner behandler personoplysninger, skal behandlingen ske under iagttagelse af reglerne i databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven.

Kopi af dette brev er sendt til Justitsministeriets Lovafdeling til orientering.

Med venlig hilsen

Marie Raahauge Christiansen

---

[1] Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/679 af 27. april 2016 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger og om ophævelse af direktiv 95/46/EF

[2] Lov nr. 502 af 23. maj 2018 om supplerende bestemmelser til forordning om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger (Databeskyttelsesloven)

Brit Gotthard Jensen

Fra: Mikkel Bruun Pedersen <mbp@farmakonom.dk>
Sendt: 7. august 2018 12:50
Til: Brit Gotthard Jensen
Cc: DEP Sundheds- og Ældreministeriet
Emne: Høring over udkast til lovforslag om certificeringsordning for fremmedsprogstolke på sundhedsområdet (FF ID: 323486)

Til Sundheds- og Ældreministeriet

Farmakonomforeningen har ingen bemærkninger til ovenstående høring

Med venlig hilsen

FARMAKONOMFORENINGEN

MIKKEL BRUUN PEDERSEN
Politisk Konsulent
M: 4214 4802
mbp@farmakonom.dk

Skindergade 45-47
1159 København K
T: 3312 0600
www.farmakonom.dk

Brit Gotthard Jensen

Fra:	Jakob Bro <jbro@FOA.DK>
Sendt:	17. august 2018 12:07
Til:	Brit Gotthard Jensen
Cc:	DEP Sundheds- og Ældreministeriet
Emne:	Høring over udkast til lovforslag om certificeringsordning for fremmedsprogstolke på sundhedsområdet
Vedhæftede filer:	Høringsbrev - Certificeringsordning for fremmedsprogstolke på sundhedsområdet.PDF; Høringsliste - Certificeringsordning for fremmedsprogstolke på sundhedsområdet.PDF; Udkast til lovforslag - Certificeringsordning for fremmedsprogstolke på sundhedsområdet.PDF; signaturbevis.TXT
Sag:	1801599
Sagsdokument:	672387

Til Sundheds- og Ældreministeriet.

Høringssvar til høring over udkast til lovforslag om certificeringsordning for fremmedsprogstolke på sundhedsområdet

FOA takker for muligheden for at komme med bemærkninger til denne høring. FOA har dog ingen kommentarer til det fremsendte høringsmateriale.

Med venlig hilsen

Jakob Bro
Sundhedsfaglig konsulent

SAMMEN
GØR VI FORSKELLEN

FOA FAGLIG
Staunings Plads 1-3, DK 1790 København V

Direkte: +45 46 97 24 12 Mobil +45 31 71 63 61
Mail: jbro@foa.dk

www.foa.dk
www.facebook.com/FagOgArbejde

Vedhæftet fremsendes høring over udkast til forslag til lov om certificeringsordning for fremmedsprogstolke på sundhedsområdet.

Sundheds- og Ældreministeriet skal anmode om at modtage eventuelle bemærkninger til lovforslaget senest den 20. august 2018.

Brit Gotthard Jensen

Fra: Pia Saxild <PS@fbr.dk>
Sendt: 17. august 2018 09:26
Til: Brit Gotthard Jensen
Cc: DEP Sundheds- og Ældreministeriet
Emne: SV: Høring over udkast til lovforslag om certificeringsordning for fremmedsprogstolke på sundhedsområdet

Forbrugerrådet Tænk har af ressourcemæssige årsager ikke mulighed for at forholde os til udkast til lovforslag om certificeringsordning for fremmedsprogstolke på sundhedsområdet. Forbrugerrådet Tænk kan således ikke tages til indtægt for at støtte forslaget eller for at gøre det modsatte.

Med venlig hilsen

Sine Jensen
Seniorrådgiver, sundhedspolitik

Forbrugerrådet Tænk
T +45 7741 7737 / sj@fbr.dk / taenk.dk
Fiolstræde 17 B / Postboks 2188 / 1017 København K

Forbrugerrådet
Tænk
Danish Consumer Council

Fra: Brit Gotthard Jensen [mailto:BGJ@SUM.DK]
Sendt: 9. juli 2018 08:47
Til: regioner@regioner.dk; kl@kl.dk; regionh@regionh.dk; regionsjaelland@regionsjaelland.dk; kontakt@rsyd.dk; kontakt@regionmidtjylland.dk; region@rn.dk; 3f@3f.dk; info@ato.dk; apotekerforeningen@apotekerforeningen.dk; do@optikerforeningen.dk; dkf@danskkiropraktorforening.dk; dp@dp.dk; kontakt@dpfo.dk; ds@socialraadgiverne.dk; dsr@dsr.dk; info@dansktp.dk; danske.bandagister@mail.dk; dbio@dbio.dk; info@fodterapeut.dk; fysio@fysio.dk; info@deoffentligetandlaeger.dk; etf@etf.dk; ff@farmakonom.dk; foa@foa.dk; post@diaetist.dk; fas@dadl.dk; sek@jordemoderforeningen.dk; info@lkt.dk; dadl@dadl.dk; lvs@dadl.dk; plo@dadl.dk; pto@pto.dk; ast@ast.dk; kontakt@radiograf.dk; sl@sl.dk; info@tandlaegeforeningen.dk; yl@dadl.dk; post@alzheimer.dk; info@bedrepsykiatri.dk; dhf@danskhandicapforbund.dk; dh@handicap.dk; info@danskepatienter.dk; info@danske-aeldreraad.dk; dch@dch.dk; info@diabetes.dk; info@gigtforeningen.dk; admin@hjernesagen.dk; post@hjerteforeningen.dk; mail@hoereforeningen.dk; post@kost.dk; info@cancer.dk; lap@lap.dk; lev@lev.dk; sa@spiseforstyrrelser.dk; landsforeningen@sind.dk; medlem@patientforeningen.dk; info@patientforeningen-danmark.dk; info@scleroseforeningen.dk; mail@sjaeldnediagnoser.dk; ulf@ulf.dk; fsd@socialchefforeningen.dk; fp@forsikringogpension.dk; formand@retspolitik.dk; web@tf-tandskade.dk; Ældreforum Institutionspostkasse; aeldresagen@aeldresagen.dk; samfund@advokatsamfundet.dk; info@privatehospitaler.dk; info@danskerhverv.dk; di@di.dk; dit@dit.dk; Helen.gerdrup.nielsen@regionh.dk; dsam@dsam.dk; info@patientsikkerhed.dk; formanden@dskf.org; retsmedicinsk.institut@forensic.ku.dk; forens@au.dk; I@health.sdu.dk; dansk.standard@ds.dk; info@danske-dental.dk; info@danske-seniorer.dk; Forbrugerrådet Tænk Hoeringer; dt@datatilsynet.dk; Det Etiske Råd kontakt; hmr@hmr.fo; govsec@nanoq.gl; info@humanrights.dk; pebl@patienterstatningen.dk; ro@fo.stm.dk; ro@gl.stm.dk; politi@politi.dk; info@digitalsikkerhed.dk; post@udsatte.dk; info@rodekors.dk; drc@drc.ngo; mail@translatorforeningen.dk; dntm@dntm.dk; uc-dk@uc-dk.dk
Emne: Høring over udkast til lovforslag om certificeringsordning for fremmedsprogstolke på sundhedsområdet

Vedhæftet fremsendes høring over udkast til forslag til lov om certificeringsordning for fremmedsprogstolke på sundhedsområdet.

Til Sundheds- og Ældreministeriet

Att.: Brit Gotthard Jensen, bgj@sum.dk

Cc.: sum@sum.dk

Hermed fremsendes Forbundet Kommunikation og Sprogs bemærkninger til Sundheds- og Ældreministeriets høring over udkast til forslag til lov om certificeringsordning for fremmedsprogstolke på sundhedsområdet.

Forbundet Kommunikation og Sprog (KS) hilser det velkomment, at der introduceres en offentligt understøttet certificeringsordning for fremmedsprogstolke på sundhedsområdet. Forbundet Kommunikation og Sprog beklager til gengæld, at der nu, hvor muligheden foreligger, ikke introduceres et krav om, at offentlige institutioner, hospitaler, praktiserende læger m.v. er forpligtede til at anvende certificerede tolke, akademisk uddannede tolke eller tolke med en dokumentérbar relevant erhvervserfaring, hvis sådanne tolke er til rådighed.

Forbundet Kommunikation og Sprog har noteret sig, at formålet med loven er at sikre en højere og mere ensartet kvalitet i tolkningen. Dette formål er anerkendelsesværdigt, men det ville i højere grad kunne nås med en forpligtelse til at anvende uddannede og certificerede tolke.

Det fremsendte lovforslag med bemærkninger giver i forlængelse heraf anledning til følgende kommentarer og spørgsmål.

Kapitel 1: Godkendelse som certificeringsinstitution
§ 1, stk. 2. Det fremgår af bestemmelsen, at Sundhedsministeren i forbindelse med en godkendelse af en certificeringsinstitution skal lægge vægt på certificeringsinstitutionens personalemæssige og faglige kompetencer. Det ville være formålstjenstligt med en uddybning af, hvilke kompetencer der er tale om.

Kapitel 2. Certificering
§ 4. Inden for en række faglige områder skal certificeringsinstitutionen sikre, at eksaminationen indeholder en vurdering af fremmedsprogstolkens kompetencer. Ud fra hvilke kriterier foregår denne vurdering?

Kapitel 3. Tilsyn og klageadgang
§8. Forbundet Kommunikation og Sprog finder det stærk problematisk, at en ikke bestået eksamination ikke kan påklages. Dette er i strid med grundlæggende retsprincipper og kan medvirke til at skabe usikkerhed om hele certificeringssystemet og eksaminandens retssikkerhed. At eksaminationen er gebyrfinansieret skærper denne problemstilling. Der betales kort sagt for at deltage i en eksamination, hvor eksaminanden ikke kan klage over mulige uregelmæssigheder. Det er krænkende for retsbevidstheden. Det begrænser også ministeriets muligheder for at evaluere certificeringsinstitutionens performance.

Bemærkninger til lovforslaget. Almindelige bemærkninger
1. Indledning

Forbundet Kommunikation og Sprog er enig i, at det har stor betydning, at fremmedsprogstolkningen er af god kvalitet, og at tolkene besidder en vis form for specialviden om sundhedsvæsenet. Certificeringsinstitutionerne skal i forbindelse med certificeringen sikre, *"at tolkene besidder kompetencer i*

dansk, det fremmedsprog, hvortil der ansøges om certificering, tolketeknik, tolkeetik samt grundlæggende viden om sundhedsvæsenet."

Forbundet Kommunikation og Sprog efterlyser en uddybende beskrivelse af, hvad *"grundlæggende viden om sundhedsvæsenet"* er.

Forbundet Kommunikation og Sprog finder det som tidligere nævnt ønskværdigt, at regionerne *ikke* kan fravælge at bruge certificerede eller på anden måde uddannede tolke, hvis de er til rådighed.

Lovforslagets hovedindhold
2.1. Gældende ret

Kommunikation og Sprog finder det kontraproduktivt og i modstrid med lovforslagets formål, at klienter, der har behov for en tolk, kan fravælge at bruge en tolk, som regionsrådet har anvist, og således tilvælge en uuddannet tolk, eksempelvis et familiemedlem eller en bekendt.

Forbundet Kommunikation og Sprog har stor sympati for, at Region Syddanmark opretter eget tolkecenter pr. 1. oktober 2018, hvor der blandt andet fastansættes et antal tolke, fordi dette initiativ netop vil medvirke til opfyldelse af lovens formål, nemlig at styrke kvaliteten af tolkningen, men også fordi det vil medvirke til at forbedre de pågældende tolkes arbejdsvilkår. Forbundet anbefaler, at de øvrige regioner følger samme praksis.

Da der i bemærkningerne refereres til regionernes udbud om indkøb af tolkeydelser, hvor der er fastsat en række generelle konkurrence- og mindstekrav til tolkenes kvalifikationer og kompetencer må det kunne udledes, at disse krav vil finde anvendelse i forbindelse med certificeringen i henhold til nærværende lovforslag. Det fremgår af bemærkningerne, at *"tolken skal beherske dansk og det pågældende fremmedsprog svarende til mindst gymnasialt niveau."* Det fremgår også senere i bemærkningerne, at dette er det foreslåede niveau. Forbundet finder dette niveau uambitiøst og uprofessionelt, da gymnasialt niveau netop er et uddannelsesforberedende niveau og dermed i princippet ufaglært.

2.2. Sundheds- og Ældreministeriets overvejelser

Forbundet Kommunikation og Sprog tager klart afstand fra ministeriets overvejelser om, at *"de tidligere beskikkede translatører og tolke havde ikke en særlig viden om sundhedsvæsenet og den sundhedsfaglige verden, idet beskikkelsesordningen var rettet generelt mod translatør- og tolkearbejdsmarkedet."*

Som det er skrevet kommet det til at fremstå, som om de kommende certificerede fremmedsprogstolke er bedre kvalificerede end de akademisk uddannede tolke til at varetage tolkeopgaver i sundhedssektoren, hvilket bestemt ikke er tilfældet. En professionel tolkeuddannelse er netop karakteriseret ved tolkens evne til hurtigt at sætte sig ind i et fagområdes forhold og terminologi, således også på sundhedsområdet.

Sundheds- og Ældreministeriets formuleringer, også i det næstfølgende afsnit, kan ikke læses på anden måde, end at ministeriet anbefaler brugen af fremmedsprogstolke fremfor brugen af professionelt og akademisk uddannede tolke. Forbundet Kommunikation og Sprog tager afstand fra disse synspunkter.

Forbundet tager også afstand fra ministeriets overvejelser om, at regioner løbende kan vurdere, om der er behov for at anvende en certificeret tolk med grundlæggende viden om sundhedsområdet. Overvejelserne lægger op til, at regionerne kan vælge at fravælge en certificeret eller akademisk uddannet tolk. Disse overvejelser underminerer direkte selve lovens formål.

Det fremgår af overvejelserne, at certificeringsinstitutionerne skal være i besiddelse af sproglige kompetencer i dansk samt i det fremmedsprog, der konkret udbydes certificering i. Disse kompetencer kan naturligvis tilvejebringes via eksterne samarbejdspartnere, men Forbundet Kommunikation og Sprog efterlyser et bud på, hvordan certificeringsordningen kan udbygges til at omfatte flest mulige sprog.

Forbundet Kommunikation og Sprog kan helt klart tilslutte sig bemærkningen om, at det med lovforslaget forudsættes, at en central del af eksaminationen er mundtlig. Tolkning er en mundtlig aktivitet, og det er vigtigt ikke at skabe forventninger om, at de omhandlede tolke også har oversætterkompetence.

Forbundet Kommunikation og Sprog stiller sig uforstående over for, at ministeriet mener, at det ikke er muligt at opstille objektive kriterier for en godkendelse af certificeringsinstitutioner.

Forbundet Kommunikation og Sprog opfordrer afslutningsvist Sundheds- og Ældreministeriet til at finde en bedre betegnelse for de omhandlede tolke. Også professionelle tolke i internationale konferencesammenhænge og på arbejdsmarkedet generelt er fremmedsprogstolke.

Med venlig hilsen

Forbundet Kommunikation og Sprog
Jørgen Christian Wind Nielsen
31. juli 2018
jcn@kommunikationogsprog.dk

Brit Gotthard Jensen

Fra: Birita Ludvíksdóttir <Birita.Ludviksdottir@himr.fo>
Sendt: 1. august 2018 17:22
Til: Brit Gotthard Jensen
Emne: SV: Høring over udkast til lovforslag om certificeringsordning for fremmedsprogstolke på sundhedsområdet

Kære Britt,

Heilsu- og innlendismálaráðið har modtaget ovenforstående lovforslag i høring. Iht. § 11 i lovforslaget gælder loven ikke for Færøerne.

Som før meddelt, har vi vendt denne sag med vores Lagmandskontor. Efter vores opfattelse er "certifiseringsordning for fremmedsprogstolke på sundhedsområdet" ikke et sundhedsanliggende, men en sag om at lovgive vedr. translatører. Dette er et overtaget sagsområde, som på Færøerne administreres af landsstyreområdet for udenrigs og erhvervsanliggender.

Vi er således enige med jer i, at "certificeringsordning for fremmedsprogstolke på sundhedsområdet" er et overtaget sagsområde, og at den danske lov derfor ikke skal sættes i kraft for Færøerne.

Vinaliga/Sincerely

Birita Ludvíksdóttir
Løgfrøðiligur ráðgevi/Legal adviser

Heilsu- og Innlendismálaráðið/
Ministry of Health and the Interior
Eirargarður 2 • 100 Tórshavn • Faroe Islands
Tel. +298 304050 • Mobile +298 734066
birita.ludviksdottir@himr.fo • www.himr.fo

Fra: Brit Gotthard Jensen [mailto:BGJ@SUM.DK]
Sendt: 9. juli 2018 07:47
Til: regioner@regioner.dk; kl@kl.dk; regionh@regionh.dk; regionsjaelland@regionsjaelland.dk; kontakt@rsyd.dk; kontakt@regionmidtjylland.dk; region@rn.dk; 3f@3f.dk; info@ato.dk; apotekerforeningen@apotekerforeningen.dk; do@optikerforeningen.dk; dkf@danskkiropraktorforening.dk; dp@dp.dk; kontakt@dpfo.dk; ds@socialraadgiverne.dk; dsr@dsr.dk; info@dansktp.dk; danske.bandagister@mail.dk; dbio@dbio.dk; info@fodterapeut.dk; fysio@fysio.dk; info@deoffentligetandlaeger.dk; etf@etf.dk; ff@farmakonom.dk; foa@foa.dk; post@diaetist.dk; fas@dadl.dk; sek@jordemoderforeningen.dk; info@lkt.dk; dadl@dadl.dk; lvs@dadl.dk; plo@dadl.dk; pto@pto.dk; ast@ast.dk; kontakt@radiograf.dk; sl@sl.dk; info@tandlaegeforeningen.dk; yl@dadl.dk; post@alzheimer.dk; info@bedrepsykiatri.dk; dhf@danskhandicapforbund.dk; dh@handicap.dk; info@danskepatienter.dk; info@danske-aeldreraad.dk; dch@dch.dk; info@diabetes.dk; info@gigtforeningen.dk; admin@hjernesagen.dk; post@hjerteforeningen.dk; mail@hoereforeningen.dk; post@kost.dk; info@cancer.dk; lap@lap.dk; lev@lev.dk; sa@spiseforstyrrelser.dk; landsforeningen@sind.dk; medlem@patientforeningen.dk; info@patientforeningen-danmark.dk; info@scleroseforeningen.dk; mail@sjaeldnediagnoser.dk; ulf@ulf.dk; fsd@socialchefforeningen.dk; fp@forsikringogpension.dk; formand@retspolitik.dk; web@tf-tandskade.dk; Ældreforum Institutionspostkasse <aef@aeldreforum.dk>; aeldresagen@aeldresagen.dk; samfund@advokatsamfundet.dk; info@privatehospitaler.dk; info@danskerhverv.dk; di@di.dk; dit@dit.dk; Helen.gerdrup.nielsen@regionh.dk; dsam@dsam.dk; info@patientsikkerhed.dk; formanden@dskf.org; retsmedicinsk.institut@forensic.ku.dk; forens@au.dk; l@health.sdu.dk; dansk.standard@ds.dk; info@danske-dental.dk; info@danske-seniorer.dk; hoeringer@fbr.dk; dt@datatilsynet.dk; Det Etiske Råd kontakt <kontakt@etiskraad.dk>; Heilsu- og innlendismálaráðið <himr@himr.fo>; govsec@nanoq.gl; info@humanrights.dk; pebl@patienterstatningen.dk; ro@fo.stm.dk; ro@gl.stm.dk; politi@politi.dk; info@digitalsikkerhed.dk;

Høringssvar vedr. Forslag til "*Lov om certificeringsordning for fremmedsprogstolke på sundhedsområdet*" dateret 9. juli 2018

Indvandrermedicinsk Klinik, Odense Universitetshospital, 8.august 2018

Det er ønskværdigt med godt uddannede tolke til sundhedsvæsnet og det er en forudsætning af tolkenes kvalifikationer og kompetencer kan vurderes objektivt og praksisnært. Der er derfor god grund til at indføre en certificeringsordning. Men: certificering er det sidste led i proccessen – ikke det første led.

1. Tolkeuddannelse blev afskaffet af et bredt flertal i Folketinget i 2006. Det ville være passende og mere troværdigt hvis man genindførte en tolkeuddannelse FØR man indfører en certificering
2. Lovforslaget er ikke sendt til høring i de specifikke relevante sundhedsfaglige miljøer eller faglige selskaber (f.eks. Selskab for Indvandrersundhed, MESU, de indvandrermedicinske klinikker Odense, København, Ålborg og Århus)
3. Lovforslaget og ministeriets overvejelser bærer præg af at de relevante fagkundskaber ikke har været involveret og den viden der eksisterer på området er stort set fraværende i lovtekst og overvejelserne bag loven. Ministeriet har ej heller inddraget erfaringerne fra de løbende sundhedstolke projekter på Indvandrermedicinsk klinik på Odense Universitetshospital – herunder fra det aktuelle pilot tolkeintroduktionskursus. Loven bærer præg af manglende indsigt og er tilsvarende ureflekteret i forhold til hverdagen på et sygehus:
    a. Loven er upræcis og uanvendelig da den bygger på meget vage faglige præmisser men derimod med en tydelig politisk dagsorden
    b. Det grundlæggende problem er at en certificering af tolke er meningsløs i og med at der ikke eksisterer tolkeuddannelser i Danmark
    c. Tolke skal kunne dansk på et ikke nærmere defineret "gymnasialt niveau" – hvad med deres modersmål? Og dansk på gymnasialt niveau spænder kvalitetsmæssigt alt for vidt til at være et anvendeligt kvalitetsmål. Den påtænkte tolkeuddannelse i Region Syddanmark placeres i AMU-regi fordi det svarer til hovedparten af tolkenes uddannelsesmæssige niveau. Det er meningsløst at definere ved lov at tolke skal have et højere uddannelsesmæssigt niveau end de faktisk har i virkeligheden. Lønmæssigt vil det ikke tiltrække højtuddannede tolke. Hvis ministeriet havde inddraget fagkundskaben ville de vide at tolkning i sundhedsvæsnet er det mindst attraktive tolkeområde pga dårlige arbejdsbetingelser, dårlige arbejdsmiljø (læger er ikke trænede til tolkede samtaler) og den ringe løn.
    d. Det kan ikke realistisk forventes at sundhedsvæsnet skulle vente på at der ad naturlig vej om 20-30 år kommer så mange højt uddannede tolke at de vil tage lavt betalte job på et niveau der ligger under professions niveau. Ministeriet ville have vidst dette hvis de havde inddraget fagkundskaben på sundhedsområdet.
    e. Det kan derudover ikke forventes at der er tolke med tilstrækkelige dansk kundskaber i alle sprog – nogle sprog er så små at det er urealistisk (Burmesisk, Nepalesisk, Swahili, nogle kurdiske sprog etc), mens andre sprog er præget af at dem, der kan sprogene, ofte har andet (bedre betalt) arbejde (Vietnamesisk, kinesisk)
    f. I vore undersøgelser klager tolkene ofte over at deres tolkeopgave umuliggøres af lægers sparsomme tværkulturelle og kommunikative erfaringer og ringe viden om tolkede samtaler. Hvis flertallet bag loven reelt ville løse tolkeområdets mange udfordringer så er

certificeringen ikke en løsning uden en samtidig styrkelse af lægers tværkulturelle og kommunikative kompetencer. Dygtige tolke bliver til "dårlige" tolke fordi læger ikke forstår den to-sprogede samtales dynamik og præmisser.

g. I vore undersøgelser er de ringeste tolke netop de to-sprogede der er vokset op i Danmark som efterkommere. Man er kun en dygtig tolk hvis man mestrer begge sprog på samme høje niveau.
h. I vore undersøgelser var den eneste parameter der var forbundet med kvalitetstolkning antallet af år vedkommende tolk havde tolket – dvs. erfaring er den bedste indikator for kvalitet.
i. Det er forbundet med enorme udfordringer at kvalificere og bedømme i to-sprogede sammenhænge. Der er mange meget forskellige dialekter på alle de store sprog og det kan være umuligt at opnå 100 % konsensus om alle begreber. En eksamen er derfor en temmelig subjektiv situation og det er derfor bekymrende at eleven ikke kan klage over afgørelsen – det synes både uretfærdigt og ureflekteret i forhold til den faktisk viden om sprog.
j. Det er bekymrende at regionerne selv må bestemme om de vil bruge certificerede tolke. Hvad er så formålet?
k. Det er bekymrende at krav til certificerings stederne ikke er mere præcise.
l. I vore undersøgelser var der meget store forskelle i tolkes kvalitet mellem de enkelte bureauer – løn- og arbejdsvilkår spiller en helt central rolle i tiltrækning af de gode tolke. De bedste tolke har, af samme grund, deres eget én-mandsfirma.
m. I vore undersøgelser er det tydeligt at tolke har mere brug for øvelser i at *anvende* det danske sprog i den kliniske hverdag end at *oversætte* det danske sprog – altså en mere fagspecifik og praksisnær tilgang. Tolkene mangler også kompetencer til at sikre ordentlig tolkning i situationer hvor lægen ikke er i stand til at føre en normal samtale via tolk. Dvs. konfliktsamtaler, ophidsede samtaler, den svære samtale, samtaler med mange informationer etc.
n. Det er helt uforståeligt hvorfor ministeriet sætter en tolkecertificering i sammenhæng med det nyligt indførte tolkegebyr. De to interventioner er indbyrdes kontradiktoriske.

I stedet for denne vage nationale certificering, der med stor sandsynlighed ikke vil få den tilsigtede effekt bør regionerne pålægges at etablere deres egne tolke- korps med hver deres *klinisk* fokuserede relevante tolke introduktions program og støttet af et ledsagende egentligt basalt *sprogligt* fokuseret tolkeuddannelsesprogram på AMU-niveau.

Ministeriet er velkomne, også på dette fremskredne tidspunkt, til at kontakte undertegnede for yderligere information.

Morten Sodemann

Professor og overlæge

Indvandrermedicinsk Klinik, Odense Universitetshospital

Syddansk Universitet

INSTITUT FOR
MENNESKE
RETTIGHEDER

Sundheds- og Ældreministeriet
Holbergsgade 6
1057 København K
Danmark

WILDERS PLADS 8K
1403 KØBENHAVN K
TELEFON 3269 8888
DIREKTE
MOBIL 91325656
EMKI@HUMANRIGHTS.DK
MENNESKERET.DK

DOK. NR. 18/01696-2

20. AUGUST 2018

HØRING OVER UDKAST TIL FORSLAG TIL LOV OM CERTIFICERINGSORDNING FOR FREMMEDSPROGSTOLKE PÅ SUNDHEDSOMRÅDET

Sundheds- Ældreministeriet har den 9. juli 2018 sendt udkast til forslag til lov om certificeringsordning for fremmedsprogstolke på sundhedsområdet i høring. Institut for Menneskerettigheder har følgende bemærkninger til udkastet:

Lovforslaget er en del af udmøntningen af finanslovsaftalen for 2018.

Med lovforslaget får sundhedsministeren hjemmel til at godkende en eller flere offentlige myndigheder/institutioner eller private aktører til at forestå certificering af fremmedsprogstolke på sundhedsområdet. Certificeringsinstitutionerne skal i forbindelse med certificeringen sikre, at tolken besidder kompetencer i dansk, det fremmedsprog, hvortil der ansøges om certificering, tolketeknik, tolkeetik samt grundlæggende viden om sundhedsvæsenet.

Der skabes derved for regionerne en mulighed for – hvis regionerne har et ønske herom – at benytte sig af tolke, der besidder sproglige kvalifikationer af et vist niveau og kompetencer i tolketeknik og –etik samt har et grundlæggende kendskab til sundhedsvæsenets organisering og termer. Samtidig sikres der mulighed for et samlet løft i kvaliteten af de tolke, der anvendes på sundhedsområdet til gavn for både patient og sundhedsperson. Lovforslaget skal ses i sammenhæng med initiativet om indførelsen af krav om betaling af gebyr for fremmedsprogstolkning i sundhedsvæsenet for personer, som har været bosat i Danmark i mere end 3 år.

1. SAMMENFATNING

Som det fremgår af lovforslaget, er kommunikationen mellem patient og sundhedsperson af afgørende betydning for at opnå den bedst mulige patientbehandling. Manglende eller mangelfuld kommunikation kan i yderste konsekvens være medvirkende årsag til forkerte diagnoser eller fejlbehandlinger. Hertil kommer, at manglende eller dårlig tolkning kan hindre lige adgang til sundhed for borgere, der ikke behersker det danske sprog.

Det fremgår af lovforslaget, at certificeringsordningen ikke ledsages af en tolkeuddannelse. Mulighederne for at uddanne sig til tolk i Danmark på et af flygtninge- og indvandrersprogene er imidlertid begrænsede, og der er ikke i øjeblikket noget offentligt uddannelsestilbud på disse sprog. Flere undersøgelser viser, at der er en væsentlig kontrast mellem behovet for tolke, der er kompetente til at tolke, og antallet af tolke på de mest efterspurgte tolkesprog.

- Institut for Menneskerettigheder anbefaler derfor, at der oprettes en tolkeuddannelse uden egenbetaling rettet specifikt mod de vigtigste flygtninge- og indvandrersprog.

Det fremgår af lovforslaget, at der er tale om en frivillig ordning, således at regionerne selv kan vurdere, om der er behov for at anvende en certificeret tolk.
For at sikre en højere og mere ensartet kvalitet i tolkningen på sundhedsområdet er det afgørende, at de tolke, der anvendes, har de fornødne sproglige kompetencer, kendskab til fagudtryk samt færdigheder i tolkning. Dette sikres bedst ved, at regionerne, når det er muligt, altid anvender certificerede tolke.

- Institut for Menneskerettigheder anbefaler derfor, at regionerne forpligtes til at benytte certificerede tolke. Dog bør der være mulighed for dispensation ved meget små sprog.

2. MENNESKERETTEN

RETTEN TIL SUNDHED OG TOLKEBISTAND

Der findes ikke en generel menneskeretlig beskyttelse af adgangen til at modtage tolkeydelser i mødet med offentlige myndigheder.
Tolkeydelser kan imidlertid være afgørende for, at det enkelte menneske kan få *opfyldt* sine menneskerettigheder.

Retten til sundhed er reguleret i en række menneskeretskonventioner.

Mest centralt står FN's konvention om økonomiske, sociale og kulturelle rettigheder (ØSKR), der fastslår, at staterne skal anerkende ethvert menneskes ret til at nyde den højest opnåelige fysiske og psykiske sundhed. Det indebærer, at staterne skal træffe foranstaltninger for at opnå den fulde virkeliggørelse af retten til sundhed, herunder for at forebygge, behandle og bekæmpe sygdomme samt at skabe betingelser for at sikre ethvert menneske lægehjælp samt behandling og pleje under sygdom.

FN's komité om økonomiske, sociale og kulturelle rettigheder har udtalt, at sundhedsydelser skal være tilgængelige for alle – især de mest sårbare og marginaliserede grupper i befolkningen – både i lov og praksis – uden diskrimination på grund af blandt andet sprog, race og national oprindelse. Tilgængelige sundhedsydelser omfatter fysisk og økonomisk tilgængelighed samt retten til at søge, modtage og give information vedrørende sundhed.

EMRK indeholder ikke en ret til sundhed, men den Europæiske Menneskerettighedsdomstol (EMD) har i en række sager behandlet spørgsmålet om adgangen til sundhedsydelser under EMRK.[1] Endelig angår adgangen til tolkning også adgangen til information, som er en forudsætning for at kunne give samtykke til behandling, som beskyttes under EMRK artikel 8.[2]

Konventionerne medfører ikke, at staten skal fastsætte et bestemt niveau for sundhedsydelser i Danmark, men at det offentlige sundhedssystem skal være tilgængeligt for alle uden diskrimination.

FORBUD MOD DISKRIMINATION

Forbuddet mod diskrimination står centralt i menneskeretten, EU-retten og dansk ret. En lang række af menneskeretskonventionerne indeholder et forbud mod diskrimination i forhold til konventionens rettigheder på baggrund af bl.a. race, etnicitet, nationalitet, sprog mv.

Der foreligger diskrimination, når forskelsbehandling af personer i sammenlignelige situationer ikke er saglig og proportional.

---

[1] Sager om adgangen til sundhedsydelser behandlet under EMRK: Se f.eks. ECtHR 10 May 2001, Cyprus v. Turkey (GC), no. 25781/94 og Nitecki v. Poland, appl.nr. 65653/01, afgørelse af 21. marts 2002. Se også Brigit Toebes et al (eds.), Health and Human Rights in Europe, forthcoming by Intersentia Publishers. Sager om adgangen til information om behandlinger og informeret samtykke: Testa v. Croatia, nr. 20877/04, dom af 12 juli 2007, para. 52, Jehova's Witnessess of Moscow v. Russia, nr. 302/02, § 136, dom af 10. juni 2010.Trocellier v. France, nr. 75725/01, afgørelse af 5. october 2006.

[2] Sager om adgangen til information om behandlinger og informeret samtykke: Testa v. Croatia, nr. 20877/04, dom af 12 juli 2007, para. 52, Jehova's Witnessess of Moscow v. Russia, nr. 302/02, § 136, dom af 10. juni 2010.Trocellier v. France, nr. 75725/01, afgørelse af 5. oktober 2006.

Den Europæiske Menneskerettighedskonvention (EMRK) indeholder i artikel 14 et forbud mod diskrimination i forhold til konventionens rettigheder.

ØSKR indeholder ligeledes et forbud mod diskrimination i forhold til konventionens rettigheder, jf. artikel 2, stk. 2. Bestemmelsen beskytter sammenholdt med konventionens artikel 12 mod diskrimination i forhold til retten til at nyde den højst opnåelige fysiske og psykiske sundhed.

Desuden indeholder artikel 5(e)(iv) i FN's konvention om afskaffelse af alle former for racediskrimination et forbud mod diskrimination på grund af race, hudfarve eller national eller etnisk oprindelse i forhold til retten til offentlige sundhedsforanstaltninger, lægebehandling, social tryghed og sociale ydelser.

Adgangen til sundhed uden diskrimination er ligeledes reguleret i EU-retten. EU har blandt andet vedtaget direktivet om etnisk ligebehandling, som har til formål at sikre et fælles mindstemål af retsbeskyttelse mod diskrimination på grund af race eller etnisk oprindelse i EU's medlemsstater. Forbuddet dækker diskrimination på baggrund af race og etnicitet inden for al offentlig og privat virksomhed, herunder sundhedspleje.

Lov om etnisk ligebehandling gennemfører direktivet om etnisk ligebehandling i dansk ret.

3. INSTITUTTETS BEMÆRKNINGER TIL LOVFORSLAGET

Indledningsvist bemærker instituttet, at det er positivt, at regeringen ønsker at sikre en højere og mere ensartet kvalitet i tolkningen på sundhedsområdet med oprettelsen af en certificeringsordning. Instituttet er enig i, at kommunikationen mellem patient og sundhedsperson er afgørende for at opnå den bedst mulige patientbehandling, og at mangelfuld eller manglende kommunikation i yderste konsekvens kan være medvirkende årsag til forkerte diagnoser og fejlbehandlinger. Hertil kommer, at manglende eller dårlig tolkning kan hindre lige adgang til sundhed for borgere, der ikke behersker det danske sprog.

ORDNINGEN BØR SUPPLERES MED EN TOLKEUDDANNELSE

Det fremgår af lovforslaget, "at de fremmedsprogstolke, der har behov for et kursus eller en uddannelse, før de pågældende er i stand til at fuldføre og bestå eksaminationen i certificering som fremmedsprogstolk på sundhedsområdet, må gennemføre en sådan

uddannelse eller kursus uden for den ordning, der etableres med lovforslaget." Certificeringsordningen ledsages således ikke af en tolkeuddannelse.

Mulighederne for at uddanne sig til tolk i Danmark på et af flygtninge- og indvandrersprogene er imidlertid begrænsede, og der er ikke i øjeblikket noget offentligt uddannelsestilbud på disse sprog.

Ifølge 'Rigsrevisionens beretning om myndighedernes brug af tolkeydelser afgivet til Statsrevisorerne', marts 2018, er regionerne udfordret i forhold til at skaffe kvalificerede tolke på sundhedsområdet, da der er et misforhold mellem udbuddet af og efterspørgslen på tolke på nogle sprog. Regionerne har oplyst, at selv stærke incitamenter ikke kan skaffe tolke, der ikke er der.
Samme problemstilling fremgår af rapporten 'Tolkning i den offentlige sektor', udgivet af Translatørforeningens Tolkeudvalg i 2015. Heraf fremgår, at der er en væsentlig kontrast mellem behovet for tolke, der er kompetente til at tolke, og antallet af tolke på de mest efterspurgte tolkesprog. Det fremgår videre, at der ifølge Virk.dk's nationale register over tolke findes 2 translatører i arabisk, hvoraf den ene er bosat i Sverige, 6 i tyrkisk og 8 i polsk, men ingen i de øvrige efterspurgte flygtning- og indvandrersprog. Det anslås, at der findes et mindre antal tolke i arabisk, farsi, polsk, serbokroatisk og tyrkist, men ingen uddannede tolke i bosnisk, dari, kinesisk, kurmanji, pashto, somali og thai. Hovedparten af de registrerede aktive translatører/tolke er autoriseret i et af de europæiske hovedsprog, eksempelvis engelsk, fransk, italiensk, spansk og tysk.

Institut for menneskerettigheder udgav i 2014 rapporten 'Lige adgang til sundhed' og i 2015 rapporten 'Tolkning i retsvæsenet'. Af begge rapporter fremgår, at de tolke, der anvendes i såvel sundhedsvæsenet som retsvæsenet, ikke altid besidder tilstrækkelige sproglige kompetencer, og at dette bl.a. skyldes mangel på kvalificerede og uddannede tolke.

- Institut for Menneskerettigheder anbefaler derfor, at der oprettes en tolkeuddannelse uden egenbetaling rettet specifikt mod de vigtigste flygtninge- og indvandrersprog.

REGIONERNE BØR FORPLIGTES TIL AT BENYTTE CERTIFICEREDE TOLKE

Det fremgår af lovforslaget, at der er tale om en frivillig ordning, således at regionerne selv kan vurdere, om der er behov for at anvende en certificeret tolk.

For at sikre en højere og mere ensartet kvalitet i tolkningen på sundhedsområdet er det afgørende, at de tolke, der anvendes, har de fornødne sproglige kompetencer, kendskab til fagudtryk samt færdigheder i tolkning, herunder tolketeknik og tolkeetiske regler. Dette sikres bedst ved, at regionerne, når det er muligt, altid anvender certificerede tolke. Instituttet er bekendt med, at der vil være situationer, hvor det ikke er muligt at finde en certificeret tolk, hvis der fx er tale om et sprog, som kun ganske få personer taler i Danmark. I dette tilfælde kan der naturligvis ikke stilles krav om, at der skal anvendes en certificeret tolk.

- Institut for Menneskerettigheder anbefaler derfor, at regionerne forpligtes til at benytte certificerede tolke. Dog bør der være mulighed for dispensation ved meget små sprog.

Med venlig hilsen

Tine Birkelund Thomsen
SPECIALKONSULENT

Sundheds- og Ældreministeriet
sum@sum.dk; bgj@sum.dk

Dato 15. august 2018

Sags ID SAG-2018-04478
Dok. ID 2610507

E-mail FRBE@kl.dk
Direkte 3370 3154

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk

Høringssvar fra KL vedr. lovforslag om certificeringsordning for fremmedsprogstolke på sundhedsområdet

KL har den 9. juli 2018 modtaget høring over udkast til lovforslag om certificeringsordning for fremmedsprogstolke på sundhedsområdet med frist den 20. august 2018. KL takker for muligheden for at afgive høringssvar.

Lovforslaget berører som udgangspunkt alene det regionale sundhedsområde. Der åbnes dog i finanslovsaftalen for 2018, som lovforslaget udspringer af, for muligheden om at udbrede en certificeringsordning til andre områder i den offentlige sektor. Endvidere fremgår det af bemærkningerne til lovforslaget, at det foreslåede certificeringsbevis også vil kunne anvendes på andre områder end sundhedsområdet.

Kommunerne er, ligesom regionerne, afhængige af tolkeydelser af høj kvalitet. KL er derfor optaget af at spille konstruktivt ind i den generelle udvikling af kvalitetsstandarder på tolkeområdet.

Kommunerne er dog også afhængige af et fleksibelt udbud af tolkeydelser, når fx ændrede tilstrømningsmønstre giver uforudsete behov for tolkning på nye sprog.

KL ser derfor positivt på, at der lægges op til en frivillig ordning, således at aftagerne af tolkeydelserne, i denne sammenhæng regionerne, selv kan vurdere, om der er behov for at anvende certificerede tolke.

Det skal bemærkes, at det ikke har været muligt at behandle høringssvaret politisk inden for fristen. Der tages derfor forbehold for senere politisk behandling.

Endelig fremhæver KL, at en større brug af certificerede tolke kan betyde øgede udgifter til fremmedsprogstolkning. KL tager derfor forbehold for de økonomiske konsekvenser af lovforslaget.

Med venlig hilsen

Hanne Agerbak, kontorchef for Center for Social og Sundhed

Brit Gotthard Jensen

Fra: Kathrine Aaby Lorentzen <kalo@kfst.dk>
Sendt: 20. august 2018 10:12
Til: Brit Gotthard Jensen
Cc: DEP Sundheds- og Ældreministeriet; Louise Kastfelt; Thomas Herping Nielsen
Emne: Svar til høring af udkast til lovforslag om certificeringsordning for fremmedsprogstolke på sundhedsområdet

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen har den 9. juli 2018 modtaget Sundhed- og Ældreministeriets høring af udkast til lovforslag om certificeringsordning for fremmedsprogstolke på sundhedsområdet.

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen udgør sammen med Konkurrencerådet en uafhængig konkurrencemyndighed. De følgende høringsbemærkninger afgives udelukkende som konkurrencemyndighed.

På det foreliggende grundlag har styrelsen ikke bemærkninger til høringen, men skal overordnet gøre opmærksom på, at certificeringsordninger generelt kan indeholde både konkurrencefremmende og konkurrencebegrænsende elementer. Det kan eksempelvis være konkurrencebegrænsende, hvis kravene for opnåelse af certificering, herunder betaling af gebyr, kan afholde nogle (effektive) aktører fra at opnå den pågældende certificering. Det forudsættes i denne forbindelse, at kravene for at opnå godkendelse som certificeringsinstitution ikke går videre end, hvad der er nødvendigt, eftersom få certificeringsinstitutioner øger risikoen for høje gebyrer og dermed risikoen for, at nogle fremmedsprogstolke afholdes fra at opnå certificeringen. KFST har dog ikke på det foreliggende grundlag foretaget en konkret vurdering af om certificeringsordningens potentielle konkurrencebegrænsninger opvejes af de positive effekter på konkurrencen.

Med venlig hilsen
Kathrine

Kathrine Aaby Lorentzen
Student
Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen/
Danish Competition and Consumer Authority
Direkte +45 4171 5081
E-mail kalo@kfst.dk

KONKURRENCE- OG FORBRUGERSTYRELSEN
Carl Jacobsens Vej 35
2500 Valby
Tlf. +45 4171 5000

Vi arbejder for velfungerende markeder.
Se vores privatlivspolitik på kfst.dk

Brit Gotthard Jensen

Fra:	Bo Andreassen Rix <bar@CANCER.DK>
Sendt:	13. august 2018 16:15
Til:	Brit Gotthard Jensen
Cc:	DEP Sundheds- og Ældreministeriet; Elizabeth Hjorth; Steffen Larsen; Chris Donkin
Emne:	VS: OBS Frist senest den 20. august 2018. Høring over udkast til lovforslag om certificeringsordning for fremmedsprogstolke på sundhedsområdet
Vedhæftede filer:	image001.PNG; ATT00001.HTM; image002.PNG; ATT00002.HTM; Høringsbrev - Certificeringsordning for fremmedsprogstolke på sundhedsområdet.PDF; ATT00003.HTM; Høringsliste - Certificeringsordning for fremmedsprogstolke på sundhedsområdet.PDF; ATT00004.HTM; Udkast til lovforslag - Certificeringsordning for fremmedsprogstolke på sundhedsområdet.PDF; ATT00005.HTM; signaturbevis.TXT
Sag:	1801599
Sagsdokument:	668897

Til Sundheds- og Ældreministeriet

Kræftens Bekæmpelse har følgende kommentarer forslag til lov om certificeringsordning for fremmedsprogstolke på sundhedsområdet:

Kræftens Bekæmpelse er positive overfor det fremsendte udkast til forslag til lov om certificeringsordning for fremmedsprogstolke på sundhedsområdet.
Vi foreslår at det bliver tydeliggjort allerede i den indledende tekst (Kapitel 2; §4 om certificering) at certificeringen også skal indeholde en vurdering af fremmedsprogstolkens kompetencer i forhold til:

Kendskab til medicinske fagudtryk (Nyt pkt. 6)

Man skal langt ind i teksten før dette omtales (fx s. 6, 2.2 femte afsnit: ... 'og har kendskab til den sundhedsfaglige terminologi') og Kræftens Bekæmpelse mener at det er så centralt et element i certificeringsordningen at det bør fremhæves eksplicit som et krav.

Med venlig hilsen

Bo Andreassen Rix
Chef

Kræftens Bekæmpelse
Dokumentation & udvikling
Strandboulevarden 49
2100 København Ø
Dir. 3525 7478
bar@cancer.dk
www.cancer.dk

Fra: info <info@cancer.dk>
Dato: 9. juli 2018 kl. 05.26.14 GMT-4
Til: Una Jensen <uj@CANCER.DK>

Lægeforeningen

Høringssvar

Høring over udkast til lovforslag om certificeringsordning for fremmedsprogstolke på sundhedsområdet

Formanden

20. august 2018

Jr. 2018-5958

Domus Medica
Kristianiagade 12
2100 København Ø

Tlf.: 3544 8500
E-post: dadl@dadl.dk
www.laeger.dk

Sikring af tolkens kvalifikationer højner patientsikkerheden

Lægeforeningen, herunder FAS, PLO og Yngre Læger, ser positivt på intentionen om at højne kvaliteten af fremmedsprogstolkning indenfor sundhedsvæsenet. Lægeforeningen har tidligere gjort opmærksom på, at det netop stiller store krav til en patients sprogkundskaber at gennemføre samtaler om symptomer, bekymringer og sygdom, set i forhold til sprogbrug i hverdagssituationer.

Kun med en kvalificeret tolk kan lægen give sin patient den nødvendige information og vide, at patienten får en tolkning på et niveau, der sikrer, at patienten forstår informationen og derved også kan samtykke til behandlingen. Tolkens kvalifikationer har afgørende betydning for, om kravene til et informeret samtykke opfyldes.

Lægeforeningen savner dog en beskrivelse af og overvejelser om, hvem der skal certificere, hvordan en certificeringsordning kan se ud, og hvordan sundhedsministeren vil sikre fagpersoner med de rette kompetencer til at undervise, eksaminere og udvikle tolkene. Dette er en forudsætning for, at en certificeringsordning kan sikre den kvalitet, som det er ønsket at opnå.

Det er heller ikke angivet i udkastet til lovforslag, om tolkene løbende skal certificeres, eller hvordan man i øvrigt vil sikre, at de til hver en tid er opdateret. Ambitionen om at sikre tolkekvaliteten er god, men der er masser af forudsætninger for en velfungerende ordning, der endnu ikke er beskrevet.

Frivillig brug af certificerede tolke skaber uensartet tolkning

Det undrer også, at det indledningsvis fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, at det alene er en mulighed, hvis regionerne måtte ønske det, at anvende tolke, der er omfattet af certificeringsordningen. Videre fremgår det af ministeriets overvejelser, at ordningen skal være frivillig, således at regionerne, selv kan vurdere, om der er behov for at anvende en certificeret tolk med grundlæggende viden om sundhedsvæsenet. Om denne vurdering i praksis skal udføres på baggrund af patientens symptomer eller andet fremgår ikke af bemærkningerne. Det virker ikke hensigtsmæssigt eller praktisk

muligt, at regionen skal kunne lave konkrete kvalificerede vurderinger af tolkens kvalifikationer.

Formålet, nemlig at sikre en ensartet, høj kvalitet af tolkningen, vil ikke blive opnået ved, at regionen kan fravælge at anvende en tolk, der kan dokumentere sine kvalifikationer.

Lægeforeningen frygter, at en økonomisk klemt region vil vægte økonomien højest i mange tilfælde og vælge den tolk, der er billigst. Det vil højst sandsynligt være den tolk, der ikke har gennemført og bestået de særlige krav, der stilles i certificeringsordningen.

Der er derfor fortsat en risiko for, at tolkens kvalifikationer ikke er gode nok. De to helt store problemer ved at anvende en tolk, som ikke har de nødvendige kvalifikationer, har vi fra lægeside påpeget flere gange.

Dels har lægen ingen forudsætning for at vurdere, hvorvidt en tolk er tilstrækkeligt kvalificeret til at tolke på det fremmedsprog, som lægen ikke selv taler og forstår. Det er et urimeligt krav at fastholde overfor lægen, og når det er frivilligt for regionen at anvende en tolk uden certifikat, vil der fortsat ikke være en garanti for tolkens kvalifikationer.

Dels vil lægen skulle bruge unødig tid og administration i de tilfælde, hvor patienten angiver, at vedkommende ikke forstår tolken i tilstrækkelig grad.

Afhængigt af, hvor i sundhedsvæsenet behandlingen foregår, og patientens sygdomsbillede, vil patientens aftale skulle aflyses, og der skal findes en ny tid eller patienten skal henvises til ny ventetid i et venteværelse eller på en hospitalsgang, ligesom sundhedspersonalet skal bruge kostbar tid, som fragår andre patienter til at anmode regionen om en ny og kvalificeret tolk. Mange ressourcer vil blive spildt, fordi man ikke stiller krav, om anvendelse af en certificeret tolk til tolkning i de specielle situationer, som det er, når en patient skal behandles i sundhedsvæsenet.

Det bør være regionens ansvar, at tolken opfylder kravene i certificeringsordningen fx ved fremvisning af eksamensbevis. På den måde kan det sikres, hurtigt og utvetydigt, at tolken behersker sproget i tilstrækkelig grad og på en sådan måde, at patienten kan afgive et informeret samtykke til behandlingen. Dette skal være afklaret med regionen inden tolkens møde med patienten og lægen.

Krav til grundlæggende viden om sundhedsvæsenet

Endelig er det uklart hvad der i bemærkningerne til lovforslaget menes med, at tolken skal opnå en grundlæggende viden om sundhedsvæsenet. Det bør afgrænses klart, hvad tolken skal vide om sundhedsvæsenet samt i hvilket omfang. Tolken bør have et tilstrækkeligt kendskab til anatomiske

betegnelser, sundhedsvæsenets sammensætning og opbygning samt et vist kulturelt indblik, for at sikre en så præcis tolkning som muligt.

Det fremgår ikke af forslag til lov om certificeringsordning for fremmedsprogstolke på sundhedsområdet, hvori Sundheds- og Ældreministeriet vurderer, at kendskabet skal bestå. Dette skal præciseres.

En god certificeringsordning bør være obligatorisk

Når de nødvendige krav til certificeringsordningen er sikret, bør det, henset til de mange tiltag der gøres for at sikre, at kvaliteten i sundhedsvæsenet er i orden, også være obligatorisk at anvende certificerede tolke, således at formålet med ensartet høj kvalitet i tolkeydelsen opnås.

Med venlig hilsen

Andreas Rudkjøbing
Formand for Lægeforeningen

Nemconnect Aps
Lysbrohøjen 3
8600 Silkeborg
Tlf. 28742010 (Glennie)

Torsdag den 23.08.2018

Høreringssvar vedr. certificeringsordning for fremmedsprogstolke på sundhedsområdet

§ 1.Stk. 3. En godkendelse efter stk. 1 kan gives for en periode på op til 5 år.

- Fornyelse hvert 2. år pga. ændringer og udviklingshastigheder på områderne.

§ 4. Certificeringsinstitutioner sikrer, at eksamination i certificering som fremmedsprogstolk på sundhedsområdet indeholder en vurdering af fremmedsprogstolkens kompetencer i
1) dansk,
2) det fremmedsprog, hvortil der ansøges om certificering,
3) tolketeknik,
4) tolkeetik
5) grundlæggende viden om sundhedsvæsenet.

- Punkt 2. Vi mener at alle områder bør inkluder certificering, fordi at hvert område har indflydelse i tolkningens kvalitet og en vellykket kommunikation.
- Punkt 5 er ikke tilstrækkeligt, da vi har erfaring med at sundhedsvæsenets område er enormt stor og med mange forskellige og specielle fagudtryk og termer, derfor foreslår vi at det skal være muligt at kunne specialisere sig indenfor bestemte fagområder.
- Vi anbefaler at der i testen er udarbejdet emner om kulturforståelse da det har et væsentlig præg på en oversættelseskvalitet.

§4

Her uddybes ikke sværhedsgraden for certificeringen og en adgangskrav for at kunne gennemføre testen. Det er også vigtigt at kvaliteten er ensrettet så testudfaldene bliver mere nøjagtig og med mulighed for at hæve sværhedsgraden af testen så den passer til markedet.

- Testen gør dig i stand til at kunne tolke inden for et bestemt fag.
- Krav til hvem der må afholde uddannelse til certificeringstesten. Vores forslag er den altid afholdes af to fagkyndige personer, en underviser fra den bestemte fagområde og en anden erhvervsrettet person fra samme fagområde.
- Testen er udarbejdet af to fagkyndige personer inden for hvert fagområde.
- Vi ser det som en nødvendighed at der er en standardisering inden for kvalitet og ensartet certificering.
- Det er vigtigt at tolkeuddannelsen er face to face, for at sikre at der ikke er snyd i forhold til testtager.
- Det er relevant at fagkyndige personer, løbende laver kvalitetskontrol, for at opretholde tolkekvaliteten inden for de bestemte fagområder.
- Tolketest der har fokus på kvalitet hvor sværhedsgraden er på et Gymnasiel niveau både inden for dask test såvel som fremmedsprog.

§ 5. Certificeringsinstitutioner kan opkræve gebyr for deltagelse i eksamination i certificering som fremmedsprogstolk på sundhedsområdet.

- Der skal fastsættes et realistisk gebyr så alle har lige mulighed for at erhverve en certificering
- Diplomet skal være ensartet og indeholde udtrykkelig beskrivelse af tolkens oversættelse kompetencer.

TBBF – Tolkebureauernes Brancheforening

Sundheds- og Ældreministeriet
Att.: Brit Gotthard Jensen

Sendes elektronisk til bgj@sum.dk, kopi til sum@sum.dk

Høringssvar:
Udkast til forslag til lov om certificeringsordning for fremmedsprogstolke på sundhedsområdet

På vegne af Tolkebureauernes Brancheforening (herefter "TBBF") skal jeg hermed afgive høringssvar vedrørende det ovenfor anførte lovforslag.

TBBF er overordnet positivt indstillet overfor etableringen af en certificering for tolke, der virker for offentlige myndigheder i Danmark.

TBBF ser dog i lovforslaget i dets nuværende udformning en række udfordringer for både rets- og patientsikkerheden såvel som for sundhedssektorens produktivitet.

Særligt er TBBF bekymret for, at lovforslaget ikke vil opnå sin målsætning om at sikre en højere og mere ensartet kvalitet i tolkningen, men i stedet vil medføre øget uoverskuelighed på et i forvejen svært gennemskueligt marked samt give branchens brødne kar stærkt forbedrede muligheder for at spille hasard med skattekroner og, i sidste ende, danske patienters liv og levned.

Mere end noget andet finder TBBF det bekymrende, at lovforslaget giver mulighed for at oprette adskillige konkurrerende certificeringsordninger.

TBBF advarer derfor,

> at etableringen af konkurrerende certificeringsordninger vil bidrage til øget uoverskuelighed på sprogmarkedet, hvor indkøber nu ikke kun skal forholde sig til certificerede vs. ucertificerede tolke, men ligeledes vil være nødsaget til at holde den forventede kvalitet af én certificeringsordning op imod den forventede kvalitet af andre ordninger;
>
> at eksistensen af flere, konkurrerende certificeringsordninger vil medføre en stærk risiko for niveauforskelle imellem de enkelte certificeringer, som alene kan undgås hvis og under forudsætning af, at alt testmateriale for samtlige godkendte certificeringsordninger er det samme; ligesom der må og skal være ét fælles censorkorps, udpeget af og iblandt branchekyndige, for at sikre ensartede bedømmelser af de enkelte testtagere;
>
> at der med lovforslaget i dets nuværende form åbnes op for en lang række habilitetsproblemer og risiko for svindel, idet lovforslaget tillader en virksomhed at blive certificeringsinstitution for sine egne tilknyttede tolke – herved gives indkøber ingen sikkerhed for, at samtlige tolke reelt er testede til den korrekte standard.

TBBF anbefaler derfor kraftigt, at der i stedet oprettes ét centralt certificeringsorgan, der tilsikrer en ensartet – og tilstrækkelig – kvalitetsstandard på hele tolkemarkedet.

TBBF skal endvidere kraftigt protestere over udkastet til lovforslagets § 8, hvorefter en afgørelse truffet af en certificeringsinstitution ikke kan påklages til anden myndighed.

Dette er i strid med reglerne for samtlige andre offentligt anerkendte tests, uddannelser, certificeringer m.m. og medfører risiko for dels den enkelte testtagers retssikkerhed, dels risiko for vilkårlige og/eller forkerte afgørelser til skade for patientsikkerheden.

Det foreslås derfor, at der etableres et centralt klageorgan, så det sikres, at alle afgørelser truffet af (en eller flere) certificeringsinstitution(er) er rimelige og ensartede.

Endelig skal TBBF gøre opmærksom på, at lovforslaget i dets nuværende form ikke skaber det rette incitament for hverken den enkelte tolk eller tolkebureau til at sikre certificerede tolke af høj kvalitet:

Det gælder således, at lovforslaget (som også anført herover) ikke forpligter sundhedspersonalet til at anvende certificerede tolke.

Det må derfor forudses, at regionale indkøbere fortsat vil prioritere at indkøbe tolke fra de leverandører, som prisdumper i højest grad. Som resultat heraf vil et givet tolkebureau ikke være økonomisk-rationelt motiveret til at investere i tolkenes kvalitet, herunder certificering, da den største omsætning fortsat vil kunne opnås i form af at levere "tolke"bistand til discountpris – til skade for behandlingens kvalitet og dermed patientsikkerheden.

Afledt heraf vil heller ikke tolken være motiveret til at lade sig certificere:

Såfremt tolkebureauet ikke har incitament til at investere i tolkningen, vil udgiften til certificering derfor overvæltes på den enkelte tolk. Denne vil dog opleve, at uanset sin certificering vil opgaver i sundhedssektoren stadig ligge hos det eller de tolkebureau(er), der er dygtigst til at levere discountydelser. Det er derfor ikke forventeligt, at tolken vil blive aflønnet bedre på grund af sin certificering – og denne er derfor alene en udgift for tolken.

TBBF anbefaler derfor én eller begge af følgende muligheder:

1) Sundhedssektoren pålægges alene at måtte anvende certificerede tolke. I dette tilfælde sikres både tolk og tolkebureau det økonomisk-rationelle incitament for certificering, da opgaver i sundhedssektoren vil være betingede af netop certificeringen.

2) Brugere og leverandører af tolkning pålægges at afsætte et fast beløb for hver tolkning til en pulje eller fond, der skal finansiere certificeringen af tolkekorpset. På denne måde sikres det, at udgiften til certificering ikke overvæltes på den enkelte tolk.

Konkluderende skal TBBF derfor gentage sin positive holdning til indførelsen af en certificeringsordning, men kraftigt opfordre til, at der oprettes ét centralt organ til certificering af samtlige tolke i den offentlige sektor i Danmark.

Kun på denne måde kan kvalitet, gennemskuelighed og finansiering entydigt sikres.

Translatørforeningen

SUNDHEDS- OG ÆLDREMINISTERIET
Holbergsgade 6
1057 København K

København, den 20. august 2018

Høring over udkast til forslag til lov om certificeringsordning for fremmedsprogstolke på sundhedsområdet

Høringssvar

Translatørforeningen takker for opfordringen til at afgive høringssvar.

Vi finder det som udgangspunkt positivt, at regeringen og Dansk Folkeparti med aftalen om finansloven for 2018 har besluttet at oprette en certificeringsordning for fremmedsprogstolkning inden for sundhedsvæsenet. Manglende eller lav kvalitet af tolkning har været genstand for adskillige rapporter, undersøgelser og medieindslag de senere år, så det haster med at få indført en certificeringsordning, for at sundhedspersonale og i øvrigt alle andre, der arbejder i den offentlige sektor, kan have tillid til, at deres kommunikation formidles fagligt korrekt til gavn for såvel borger og den offentlige medarbejder som patientsikkerheden.

Sundheds- og Ældreministeriet har udarbejdet et lovforslag med bemærkninger, hvortil Translatørforeningen har følgende kommentarer:

Allerførst vil vi gerne præcisere, at selvom der bruges udtrykket *"eksamination i certificering"*, går vi ud fra, at lovforslaget omhandler den eksamen eller prøve, der fører til certificering som sundhedsfaglig tolk og ikke en eksamen, der skal gøre eksaminanden berettiget til at afholde certificeringsprøver.

Det anføres om certificeringsordningen, at *"der skal være tale om en frivillig ordning, således at regionerne [...] selv kan vurdere, om der er behov for at anvende en certificeret tolk"*. Denne formulering giver anledning til stærkt at betvivle, at potentielle tolke vil investere ressourcer i at blive certificeret, hvis certificeringen hverken indebærer bedre beskæftigelsesmuligheder for tolken eller en potentielt højere timebetaling. Der er med andre ord intet økonomisk incitament til at blive certificeret. Tværtimod viser Kammarkollegiets undersøgelse fra november 2017 ("Tolkanvändningen i staten: Så skapar bristande kvalitetskrav brist på auktoriserade tolkar"), at certificerede tolke risikerer at blive valgt fra af misforståede sparehensyn, hvis ikke der er et krav om at anvende certificerede tolke i det omfang, der findes certificerede tolke. Endvidere forekommer det uklart, ud fra hvilket fagligt grundlag regionerne skal vurdere, om der i det konkrete tilfælde er behov for en certificeret tolk eller ej. Det skal særligt ses i lyset af, at der ved det seneste tværregionale udbud af fremmedsprogstolkning i 2016 *ikke* var fremsat noget krav til tilbudsgiverne om at dokumentere deres tolkes kompetencer, hvorfor der med rimelighed kan stilles spørgsmålstegn ved, om der i regionerne er tilstrækkelig indsigt i tolkefaget, til at kunne foretage en sådan vurdering.

Hauser Plads 20, 3. sal • 1127 København K • Tlf. +45 33 11 84 14
mail@translatorforeningen.dk • www.translatorforeningen.dk

I lyset af den vedtagne lov om ændring af sundhedsloven (egenbetaling for tolkebistand) gældende pr. 1. juli 2018 er det ligeledes stærkt bekymrende, at det også i bemærkningerne til dette lovforslag fremføres, at det er *"en forudsætning for at anvende en anden tolk [...], at lægen vurderer, at den pågældende tolk har de nødvendige sproglige kvalifikationer"*. Translatørforeningen genfremsætter derfor argumentet, som blev fremført ifm. **høringen om udkast til forslag til lov om ændring af sundhedsloven** (Egenbetaling for tolkebistand) af 9. februar 2018:

> *Læger har ikke nødvendigvis de faglige eller sproglige forudsætninger for at foretage en kompetencevurdering af en tolks kvalifikationer. Lægen kan vurdere, om han eller hun har tillid til tolken ud fra tolkens fremtoning og mestring af det danske sprog. At en person taler et forståeligt dansk er dog ikke i sig selv en tilstrækkelig indikator på, at denne person også mestrer såvel fremmedsproget på et tilstrækkeligt højt niveau som de nødvendige tolkefaglige kompetencer til at kunne tolke. Det er også værd at bemærke, at hvis en læge behersker et fremmedsprog så godt, at vedkommende kan bedømme tolkens evne til at tolke en sundhedsfaglig samtale, ville der ikke være nogen grund til at tilkalde en tolk.*

Eftersom princippet for brugerbetaling i det offentlige er, at betalingen ikke må overstige ydelsens værdi, må der nødvendigvis ved egenbetaling af tolkebistand stilles krav om, at det er en uddannet og certificeret tolk, der leverer tolkeydelsen. Det skyldes, at borgeren ikke har nogen sikkerhed for, at tolkeydelsen modsvarer den værdi, som vedkommende skal betale, medmindre der er dokumentation (i form af en certificering) for, at tolken kan levere en ydelse af en vis kvalitet og dermed af en vis værdi.

Der refereres i bemærkningerne til, at det i forbindelse med booking af tolkeydelser på sundhedsområdet er tolkebureauet, som er ansvarlig for at finde og booke de bedst kvalificerede og ledige tolke. I den forbindelse er det væsentligt at bemærke, at der inden for rammerne af de nuværende kontrakter om levering af tolkeydelser på sundhedsområdet ikke stilles krav om, at tolkeudbyderne på noget tidspunkt skal dokumentere, at de anvendte tolkes faglige kompetencer lever op til kravsspecifikationen. Hvis ambitionen med lovforslaget er at sikre en højere kvalitet af fremmedsprogstolkning på sundhedsområdet, bør et krav om dokumentation af tolkenes kompetencer være ufravigeligt.

I bemærkningerne til lovforslagets § 7 forudsættes, at sundhedsministerens tilsyn med certificeringsinstitutionen føres som et reaktivt tilsyn. I betragtning af den historiske mangel på tilsyn på tolkeområdet, finder Translatørforeningen det særdeles betænkeligt, at der alene lægges op til tilsyn på baggrund af mistanke om uregelmæssigheder. Derfor vil Translatørforeningen kraftigt opfordre til, at der i stedet føres proaktivt tilsyn på området.

Det er positivt, at lovforslaget lægger op til, at tolke, der allerede besidder de rette kvalifikationer, umiddelbart vil kunne bestå prøven og få udstedt et bevis. Det er dog vores faglige vurdering, som også er bekræftet i flere videnskabelige undersøgelser, at det er et fåtal af de nuværende praktiserende tolke, der besidder de særlige kompetencer, der er en forudsætning for at kunne tolke professionelt på sundhedsområdet.

Det er Translatørforeningens vurdering, at størsteparten af den lille gruppe tolke, der allerede besidder de nødvendige grundkompetencer til at kunne tolke professionelt på sundhedsområdet, er selvlærte tolke, der har øvet sig på patienter i årevis. I Danmark uddanner vi ikke sygeplejersker ved sidemandsoplæring, fordi en sådan uddannelse ville tage alt for lang tid og indebære alt for mange risici for fejlbehandling. På tolkeområdet er holdningen derimod, at tolken er i stand til helt ved egen kraft af opøve de nødvendige sproglige og tolkefaglige kompetencer. Dette er en meget uhensigtsmæssig tilgang, idet det betyder, at tolken skal øve sig i alt for mange år, før vedkommende har opnået tilstrækkelige kompetencer til at kunne levere tolkning af en vis kvalitet.

Hvis man med lovforslaget ønsker at hæve kvaliteten af tolkningen på sundhedsområdet, er løsningen ikke at opfordre nuværende og kommende tolke til at betale for en – givetvis omkostningstung – certificering, som i praksis ikke efterspørges. Lovforslaget lægger utvetydigt op til, at den eller de udpegede certificeringsinstitution(er) skal finansiere udviklingen af prøven, afvikling af eksamen, aflønning af censorer osv. Hertil bemærkes, at det må påregnes, at disse omkostninger i sidste ende vil skulle afholdes af ansøgere, der indstiller sig til certificeringsprøven.

Translatørforeningen har ingen indvendinger som sådan mod egenbetaling for certificering, såfremt de certificerede tolke derved opnår en særlig stilling som foretrukne leverandører af tolkeydelser. Hvis aftagerne af tolkeydelser derimod fravælger certificerede tolke, fordi man ikke er indstillet på at betale for en uddannet, testet og mere effektiv tolk, men i stedet vælger en ikke-uddannet tolk og dermed med stor sandsynlighed får en tolkning, der både tager længere tid og indebærer større risiko for tolkefejl, vil målet om øget kvalitet ikke blive nået.

Det i bemærkningernes punkt 2.1 anførte om, at der intet er til hinder er for, at en patient selv rekvirerer en tolk, indebærer, at der i et sådant tilfælde bør være en foranstaltning, der sikrer, at tolken ikke er inhabil. At et familiemedlem eller en bekendt fungerer som tolk – uagtet at vedkommende måtte være over 18 år – er under alle omstændigheder et brud på en af hjørnestenene i det tolkeetiske regelsæt om tolkens habilitet. Der er også en begrundet mistanke om, at muligheden for at medbringe egen tolk vil øge omfanget af sort arbejde.

I bemærkningerne til lovforslaget henvises til initiativet om at styrke mulighederne for brug af videotolkning i sundhedsvæsenet. Translatørforeningen er enig i, at en øget brug af videotolkning giver mulighed for, at de bedst kvalificerede tolke kan udnyttes mere effektivt. Det er dog yderst essentielt at tage i betragtning, at videotolkning stiller større krav til tolkens kompetencer sammenlignet med fremmødetolkning, hvorfor videotolkning ikke i sig selv medfører øget kvalitet af tolkningen. Videotolkning bør derfor udelukkende ses som en platform, der alene rent logistisk sikrer en mere effektiv udnyttelse af de allerede tilstrækkeligt kvalificerede tolkes kapacitet.

Forslaget bærer præg af manglende indsigt og forståelse for den tolkefaglighed og de specifikke sproglige og tolkefaglige kompetencer, som tolkeprofessionen kræver. Det bemærkes i den forbindelse, at det af lovforslaget fremgår, at tolke, *"der har behov for et kursus eller en uddannelse, [...], må gennemføre en sådan uddannelse eller kursus uden for den ordning, der etableres med lovforslaget"*. Translatørforeningen gør opmærksom på, at der ikke findes kurser eller uddannelser, der uddanner tolke til den offentlige sektor i Danmark, bortset fra et enkelt privat

initiativ, som ikke tilbyder nogen form for sproglig uddannelse. Så længe potentielle tolke reelt ikke har mulighed for at dygtiggøre sig, er sandsynligheden for at de kan bestå en certificeringsprøve med det indhold, lovforslaget lægger op til, forsvindende lille. Dette skal ses i sammenhæng med ovennævnte manglende økonomiske incitament til overhovedet at indstille sig til prøven.

Translatørforeningen kan ikke støtte forslaget om, at mindstekravet til tolkenes sproglige kompetencer er sprogkundskaber på gymnasialt niveau. Translatørforeningen mener, at sproglige kompetencer på gymnasialt niveau i dansk og fremmedsproget bør være adgangskravet til en uddannelse, der styrker de sproglige og tolkefaglige kompetencer, således at niveauet til eksamen er højere, svarende til B2 eller C1 i den europæiske referenceramme for sprog. Lovforslaget vidner om manglende indsigt i omfanget af de kompetencekrav, der bør stilles til en tolk, der forventes at kunne kommunikere flydende, nuanceret og grammatisk korrekt.

Det bemærkes desuden, at det er en risiko ved forslaget om, at prøven skal vurderes som bestået/ikke bestået, at tolke, der har præsteret til karakteren 2 på 12-skalaen, reelt vurderes som havende "bestået", selvom de i praksis ikke har de nødvendige kompetencer.

Det bemærkes endvidere, at det er helt uhørt, at der ikke skal være en anke- eller klagemulighed for tolke, der ikke består certificeringsprøven. Da der i lovforslaget ikke lægges op til at stille krav til certificeringsinstitutions uafhængighed og upartiskhed, finder Translatørforeningen det bekymrende, at der således vil kunne opstå en mistanke om, hvorvidt den givne certificeringsinstitution kunne have en interesse i at dumpe eksaminander.

Omvendt giver det ligeledes anledning til bekymring, at en certificeringsinstitution i fraværet af krav til uafhængighed og upartiskhed kan have en snæver egeninteresse i at lade eksaminander til en certificeringsprøve bestå på et fagligt uforsvarligt grundlag.

Translatørforeningen vil desuden opfordre til, at udpegningen af certificeringsinstitutioner sker med skyldig hensyntagen til, at den eller de pågældende institutioner besidder faglig ekspertise inden for både tolkning og fremmedsprog på et tilstrækkeligt højt niveau.

At certificeringsinstitutionerne ifølge ordlyden af § 3 *"udbyder og afholder eksamination i certificering som fremmedsprogstolk på sundhedsområdet"* indebærer i praksis, at institutionerne har og udfører samme funktion som uddannelsesinstitutioner. De bør derfor også behandles som sådanne med alt, hvad det indebærer af optagelsesprocedurer, akkreditering og klageret for eksaminander.

Translatørforeningen savner opmærksomhed på, at tolkning er en profession, at tolke er fagfolk, at fagfolk besidder en faglig stolthed, og at professionelle tolke har tilegnet sig færdigheder, der sætter dem i stand til at varetage det tillidsfulde, krævende og ansvarsfulde hverv som tolk for offentlige myndigheder. Tolkning kræver uddannelse, viden og særlige kompetencer, der ligger et godt stykke over gymnasialt niveau. De tolkefaglige discipliner som nævnt i lovforslaget er som udgangspunkt gode, men det er uansvarligt, i bedste fald naivt, at tro, at tolke kan tilegne sig, endsige bevise,

tolkefaglige kompetencer blot ved at gå op til en prøve. Det kræver øvelse, rollespil, indføring i, viden om og undervisning at forstå og beherske tolkehåndværket.

I lovforslagets § 4 listes de fem kompetenceområder, som en tolk, der ønsker at blive certificeret, skal udprøves i. Translatørforeningen finder det bekymrende, at der lægges op til, at en kommende certificeringsprøve ikke får en særskilt vurdering i sundhedsfagligt fagsprog på både dansk og fremmedsproget. De fagsproglige kompetencer er netop forudsætningen for at kunne levere en tolkeydelse på et højt og ensartet niveau. Derfor er det på side 11 i bemærkningerne anførte om, at en certificeret tolk skal have *"kendskab til en række gængse sundhedsfaglige termer, der har særlig betydning i sundhedsvæsenet"*, langt fra tilstrækkeligt, for at en tolk kan levere en tolkeydelse, der lever på til en acceptabel faglig standard. For at kunne levere en fagligt forsvarlig tolkeydelse, kræves det, at de sundhedsfaglige termer er en del af tolkens aktive ordforråd, hvorfor alene kendskab til disse termer er langt fra tilstrækkeligt.

Lovforslaget er derfor uambitiøst og vidner kraftigt om en fastholdelse af status quo: Jo lavere barren sættes, des flere tolke vil kunne bestå certificeringsprøven. Det er vores faglige vurdering, at så længe man ønsker at fastholde den laveste fællesnævner som krav til tolke og ikke tilskynder eller signalerer, at sundhedsområdet forlanger kvalitetstolkning, vil der ikke komme det ønskede kvalitetsløft, da tilskyndelsen til at dygtiggøre sig som professionel tolk og få en faglighed og professionalisme ind i tolkekorpset er ikke-eksisterende.

Endelig savner Translatørforeningen dokumentation for den i bemærkninger til lovforslaget anførte kommentar *"Hver dag leverer tolke tolkeydelser af høj kvalitet på sundhedsområdet"*, ikke mindst i lyset af de gennem mange år veldokumenterede problemer med kvaliteten af fremmedsprogstolkning i sundhedssektoren.

Translatørforeningen har ingen yderligere bemærkninger i forbindelse med høring over udkast til forslag til lov om certificeringsordning for fremmedsprogstolke på sundhedsområdet.

Med venlig hilsen
TRANSLATØRFORENINGEN

På bestyrelsens vegne

Anne Simonsen
Formand

Hauser Plads 20, 3. sal • 1127 København K • Tlf. +45 33 11 84 14
mail@translatorforeningen.dk • www.translatorforeningen.dk

Brit Gotthard Jensen

Fra: Samfundsanalyse <samfundsanalyse@aeldresagen.dk>
Sendt: 31. juli 2018 09:11
Til: Brit Gotthard Jensen
Cc: DEP Sundheds- og Ældreministeriet
Emne: Høringssvar - Ældre Sagen - udkast til lovforslag om certificeringsordning for fremmedsprogstolke på sundhedsområdet
Vedhæftede filer: signaturbevis.txt

Til Sundheds- og Ældreministeriet

Ældre Sagen har ingen bemærkninger til ovenstående høring.

Venlig hilsen

Pia Westring
Afdelingssekretær/PA
Samfundsanalyse
Direkte: 33 96 86 29
Mobil: +45 21 19 59 53
pw@aeldresagen.dk

Ældre Sagen Snorresgade 17-19 · 2300 København S · Tlf. 33 96 86 86

Fra: Brit Gotthard Jensen [mailto:BGJ@SUM.DK]
Sendt: 9. juli 2018 08:47
Til: regioner@regioner.dk; kl@kl.dk; regionh@regionh.dk; regionsjaelland@regionsjaelland.dk; kontakt@rsyd.dk; kontakt@regionmidtjylland.dk; region@rn.dk; 3f@3f.dk; info@ato.dk; apotekerforeningen@apotekerforeningen.dk; do@optikerforeningen.dk; dkf@danskkiropraktorforening.dk; dp@dp.dk; kontakt@dpfo.dk; ds@socialraadgiverne.dk; dsr@dsr.dk; info@dansktp.dk; danske.bandagister@mail.dk; dbio@dbio.dk; info@fodterapeut.dk; fysio@fysio.dk; info@deoffentligetandlaeger.dk; etf@etf.dk; ff@farmakonom.dk; foa@foa.dk; post@diaetist.dk; fas@dadl.dk; sek@jordemoderforeningen.dk; info@lkt.dk; dadl@dadl.dk; lvs@dadl.dk; plo@dadl.dk; pto@pto.dk; ast@ast.dk; kontakt@radiograf.dk; sl@sl.dk; info@tandlaegeforeningen.dk; yl@dadl.dk; post@alzheimer.dk; info@bedrepsykiatri.dk; dhf@danskhandicapforbund.dk; dh@handicap.dk; info@danskepatienter.dk; info@danske-aeldreraad.dk; dch@dch.dk; info@diabetes.dk; info@gigtforeningen.dk; admin@hjernesagen.dk; post@hjerteforeningen.dk; mail@hoereforeningen.dk; post@kost.dk; info@cancer.dk; lap@lap.dk; lev@lev.dk; sa@spiseforstyrrelser.dk; landsforeningen@sind.dk; medlem@patientforeningen.dk; info@patientforeningen-danmark.dk; info@scleroseforeningen.dk; mail@sjaeldnediagnoser.dk; ulf@ulf.dk; fsd@socialchefforeningen.dk; fp@forsikringogpension.dk; formand@retspolitik.dk; web@tf-tandskade.dk; Ældreforum Institutionspostkasse; AeldreSagen; samfund@advokatsamfundet.dk; info@privatehospitaler.dk; info@danskerhverv.dk; di@di.dk; dit@dit.dk; Helen.gerdrup.nielsen@regionh.dk; dsam@dsam.dk; info@patientsikkerhed.dk; formanden@dskf.org; retsmedicinsk.institut@forensic.ku.dk; forens@au.dk; I@health.sdu.dk; dansk.standard@ds.dk; info@danske-dental.dk; info@danske-seniorer.dk; hoeringer@fbr.dk; dt@datatilsynet.dk; Det Etiske Råd kontakt; hmr@hmr.fo; govsec@nanoq.gl; info@humanrights.dk; pebl@patienterstatningen.dk; ro@fo.stm.dk; ro@gl.stm.dk; politi@politi.dk; info@digitalsikkerhed.dk; post@udsatte.dk; info@rodekors.dk; drc@drc.ngo; mail@translatorforeningen.dk; dntm@dntm.dk; uc-dk@uc-dk.dk
Emne: Høring over udkast til lovforslag om certificeringsordning for fremmedsprogstolke på sundhedsområdet

Vedhæftet fremsendes høring over udkast til forslag til lov om certificeringsordning for fremmedsprogstolke på sundhedsområdet.

Sundheds- og Ældreministeriet skal anmode om at modtage eventuelle bemærkninger til lovforslaget senest den 20. august 2018.